

TARİH BİLİMİNE GİRİŞ - A

01

1. Aşağıdakilerden hangisi, Tarih bilimini doğrudan ilgilendiren konulardan birisi değildir?

A) Toplumlar arası savaşlar
B) İnsanlar arası ekonomik ilişkiler
C) Çeşitli dinsel inançlar
D) Doğada meydana gelen olaylar
E) Kültürel gelişmeler

2. Tarihin yardımcı bilimlerinden "diplomatik" in ilgilendiği tarihsel belge, aşağıdaki seçeneklerden hangisinde verilmiştir?

A) Eski yazılar
B) Eski paralar
C) İnsan kalıntıları
D) Kitabeler
E) Antlaşmalar

3. Aşağıda verilmiş bilim dalları içinde hangisi, tarihin yardımcı bilimleri arasında yer almaz?

A) Mikrobiyoloji
B) Arkeoloji
C) Epigrafya
D) Paleografya
E) Filoloji

4. İnsanlar zaman kavramına ulaştıklarında Ay ve Güneş'in hareketlerini esas alan takvimler oluşturdular.

Aşağıdaki takvim çeşitlerinden hangisi, Ay'ın hareketlerine göre düzenlenmiştir?

A) Rûmî takvim
B) Hicrî takvim
C) Milâdî takvim
D) Celâlî takvimi
E) 12 Hayvanlı takvim

5. Tarihte kullanılan "M.Ö" simgesi, aşağıdakilerden hangisi ile açıklanmıştır?

A) Hz. Muhammed'in hicretinden sonraki dönemler
B) Hz. İsa'nın ölümünden sonraki dönemler
C) Hz. İsa'nın doğumundan sonraki dönemler
D) Hz. İsa'nın doğumundan önceki dönemler
E) Hz. Muhammed'in doğumundan önceki dönemler

6. Aşağıdaki takvimlerden hangisi, Türklerin icat ettiği ve İslâm öncesinde kullandıkları bir takvimdir?

A) Milâdî takvim
B) Rûmî takvim
C) 12 Hayvanlı takvim
D) Hicrî takvim
E) Celâlî takvimi

7. – Asya Hun Devleti M.Ö 220 yılında kurulmuştur.
– Bu devletin yıkılışı ise M.S 216 yılıdır.

Bu verilere göre Asya Hun Devleti kaç yıl yaşamıştır?

A) 220
B) 436
C) 4
D) 1220
E) 1436

8. Aşağıdakilerden hangisi, tarih çağlarının sona ermesinde veya başlamasında etkili olduğu kabul edilen olaylardan biri değildir?

A) Yazının icat edilmesi
B) Kavimler Göçü'nün yapılması
C) İstanbul'un fethedilmesi
D) Fransız İhtilâli'nin başlaması
E) İlk atom bombasının atılması

9. Maden Devri; Bakır, Tunç ve Demir devirleri olarak sıralanır.

Maden Devri'nin bakır ile başlaması, aşağıdaki seçeneklerden hangisi ile açıklanabilir?

A) Bakırın para basımında da kullanılması
B) Bakırın hemen her yerde bulunması
C) Bakırın diğer madenlerden daha değerli olması
D) Süs eşyalarının çoğunlukla bakırdan yapılması
E) Bakırın bulunması ve işlenmesinin kolay olması

10. Aşağıdaki gelişmelerden hangisi, Cilalı Taş Devri'nden önce ortaya çıkmıştır?

A) İki tarafı parlatılmış taş baltaların yapılması
B) Ateşin vahşi hayvanlardan korunmada kullanılması
C) Toprağın işlenmesinde "saban"ın kullanılması
D) Kalay ve bakırın eritilip tunçun bulunması
E) Güneş takviminin kullanılmaya başlanması

11. Aşağıdakilerden hangisi, "Milâd Takvimi" ile ilgili doğru bilgilerden biri değildir?

- A) Güneş esasına göre düzenlenmiştir.
- B) Hz. İsa'nın doğumunu başlangıç kabul etmektedir.
- C) Romalılar tarafından geliştirilmiştir.
- D) Türkiye'de, Meşrutiyetten bu yana kullanılmaktadır.
- E) Bir yıl 365 gündür.

12. Bir devletin veya toplumun ekonomik hayatı hakkında önemli bilgiler içeren eski paralar hakkında araştırma yapan bilim dalı, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Paleografya
- B) Nümizmatik
- C) Epigrafya
- D) Antropoloji
- E) Etnoğrafya

13. Tarih bilimi pozitif bilimlerle birçok konuda benzerlikler gösterdiği halde, aşağıdakilerden hangisinde ayrılık gösterir?

- A) İnsanları konu alması
- B) Gerçekleri ortaya koymaya çalışması
- C) Olayların deneylerle kanıtlanması
- D) Olayların neden ve sonuçlarının araştırılması
- E) Olayların zamanlarının araştırılması

14. Tarihsel bir olayın doğru olarak değerlendirilebilmesi için, aşağıdakilerden hangisinin gerekli olduğu savunulamaz?

- A) Güvenilir kaynaklara başvurmak
- B) Olayların nedenlerini araştırmak
- C) Başka olaylar üzerindeki etkilerini araştırmak
- D) Olayların kahramanları hakkında olumlu duygular taşımak
- E) Tarihsel olayları kendi koşulları içinde değerlendirmek

15. Aşağıdakilerden hangisi, Cilalı Taş ve Maden Devri'nde görülen ortak özelliklerden biri değildir?

- A) Üretim faaliyetleri
- B) Yerleşik yaşam
- C) Ateşin kullanılması
- D) Çok tanrılı inanç
- E) Şehir devletleri

16. Özel mülkiyet kavramı Cilalı Taş Devri'nde netleşmesine rağmen, bu kavramın daha önce ortaya çıktığı söylenebilir.

Bu görüşe göre, özel mülkiyet kavramı, aşağıdakilerden hangisi için öncelikle söz konusu olabilir?

- A) Evcil hayvanlar
- B) Tarlalar
- C) Evler
- D) Silahlar
- E) Paralar

17. Arkeolojik kazıların yapıldığı bir yerleşim yerinde, aşağıda verilen buluntular arasında hangisi, toprağın daha alt katlarında bulunur?

- A) Taş baltalar
- B) Tabletler
- C) Kılıçlar
- D) Seramik kaplar
- E) Paralar

18. Maden Devri'nde görülen olgular içinde siyasal yönden en belirgin gelişme, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bakırdan süs eşyalarının yapılması
- B) Mülkiyet kavramının güçlenmesi
- C) Ateşten yararlanma olanaklarının gelişmesi
- D) İlk şehir devletlerinin kurulması
- E) Demirden kılıç ve diğer savaş araçlarının yapılması

- 19. I. Ateşin kullanılması
- II. Alet yapımının başlaması
- III. Madencilik yapılması
- IV. Köylerin kurulması
- V. Hayvanların evcilleştirilmesi

Yukarıda verilen gelişmelerden hangileri, Cilalı Taş Devri'nde ortaya çıkan gelişmelerdir?

- A) I ve III
- B) I ve V
- C) II ve III
- D) III ve IV
- E) IV ve V

20. Tarih öncesi devirlere ait yaşantının belirlendiği bir mağarada yapılan kazılar sonucu, aşağıdakilerden hangisini bulmak mümkün değildir?

- A) Seramik kaplar
- B) Ok uçları
- C) Duvar resimleri
- D) Deri kalıntıları
- E) Antlaşma metinleri

TARİH BİLİMİNE GİRİŞ - B

02

1. Tarih biliminin bir tanımı da "Tarih, geçmiş ile gelecek arasında bir köprüdür." şeklinde yapılır.

Bu tanıma göre Tarih biliminin amacı, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarihteki başarılarından gurur duyulmasını sağlamak
- B) Yaşanmış olaylardan ders alınarak geleceğin plânlanmasında yararlanmak
- C) Tarihsel olayları kronolojik sıraya koymak
- D) Milli duyguları geliştirip, yüceltmek
- E) Türk Milleti'nin genel bilgi düzeyini yükseltmek

2. Tarih kavramı, insan faaliyetlerini ve bu faaliyetlerin sonuçlarını, doğal olanın dışında insan tarafından gerçekleştirilmiş kültürleri ifade eder.

Tarihin yukarıda verilen tanımına göre, aşağıdakilerden hangisi Tarih biliminin konuları arasında yer almaz?

- A) Taştan yapılmış baltalar
- B) Göllerde kazıklar üzerine yapılan evler
- C) Devletler arasında yapılan anlaşmalar
- D) Yeryüzünde konuşulan diller
- E) Dalgaların oluşturduğu mağaralar

3. Tarih geçmişteki insan topluluklarının yaşayışlarını, ilişkilerini, inançlarını, kültür ve medeniyetlerini; sebep - sonuç ilişkileri içinde, yer ve zaman göstererek araştıran bilimdir.

Yukarıda verilen tanıma bağlı olarak, aşağıdaki hükümlerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Günümüz olayları tarihin konusu değildir.
- B) Tarih, dinsel inançları da araştırır.
- C) Tarih, kronoloji ve coğrafyadan yararlanır.
- D) Tarih öncesi olaylar, tarih bilimini ilgilendirmez.
- E) Tarih, olayların tahlilini yapar.

4. Tarih öncesi devirleri araştıran bir tarihçi, aşağıdakilerden hangisinden faydalanma olanağı bulamaz?

- A) Madeni paralar
- B) Savaş araç ve gereçleri
- C) Mağara resimleri
- D) Çeşitli süs eşyaları
- E) Toprak ve madeni kaplar

5. "Tarih yazının icadı ile başlar." hükmünü, aşağıdaki seçeneklerden hangisi en iyi açıklamaktadır?

- A) Yazı, çeşitli yörelerde değişik zamanlarda ortaya çıkmıştır.
- B) Yazı, zamanla alfabenin doğuşuna imkân hazırlamıştır.
- C) Anlaşmalar yazı ile belgelenmiştir.
- D) Bilgi, yazı sayesinde gelecek zamanlara ulaştırılabilmektedir.
- E) Resim, çivi ve harf yazısı olmak üzere üç çeşit yazı kullanılmıştır.

6. Hattuşaş'ta yapılan kazılarda ele geçirilen çivi yazılı tabletlerden anlaşıldığına göre Asurlu tüccarlar, Hititler ile ticaret yapmışlardır.

Bu tarihsel araştırmalarda, aşağıda verilen tarihe yardımcı bilimlerin hangisinden öncelikle yararlanılmıştır?

- A) Nümizmatik
- B) Paleografya
- C) Arkeoloji
- D) Etnoğrafya
- E) Filoloji

7. Tarihin görevi gerçekleri ortaya koymaktır. O, bu görevi yerine getirirken, tarihin kendine özgü yöntemlerini kullanır.

Bu çalışma - yöntemler arasında, aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?

- A) Toplulukların inançlarını inceler.
- B) Araştırdığı konu ile ilgili belgeleri toplar.
- C) Tarihsel olayları gözlem yöntemiyle karşılaştırır.
- D) Yardımcı bilimlerden yararlanır.
- E) Bilim ve teknolojiye gelişmelerle ilgilenir.

8. İnsanlık yaradılıştan itibaren gelişmeye başlamış, gereksinimlerine göre buluşlar yapmış, yazının icadı ile de tarihsel devirlere geçmiştir.

Aşağıdaki olaylardan hangisinin gerçekleşmesi, diğerlerinden daha sonradır?

- A) Ateşin yiyecekleri pişirmekte kullanılması
- B) Derilerden giysilerin yapılması
- C) Tarımda hayvan gücünden yararlanılması
- D) Avcılıkta ok kullanılması
- E) Tapınaklara kil tabletlerin konması

9. Anadolu'nun tarih öncesiyle ilgili bilgiler edindiğimiz merkezlerden biri de Yozgat - Alışar'dır.

Alışar'da, tarih öncesine ait buluntular arasında, aşağıdakilerden hangisine rastlanmamıştır?

- A) Altın ve gümüş alınlıklar
B) Çeşme kitabeleri
C) Çeşitli kadın heykelticikleri
D) Demirden yapılmış ok uçları
E) Sur kalıntıları

10. I. Hayvanların evcilleştirilmesi
II. Lidyalıların parayı icat etmesi
III. Kılıç ve hançerlerin yapılması
IV. Taş baltaların yapılması
V. Buğday ve arpa yetiştirilmesi

Yukarıdaki gelişmelerin hangileri, Maden Devri'nde sağlanmıştır?

- A) Yalnız III
B) Yalnız IV
C) Yalnız V
D) I ve V
E) II ve III

11. Tarihsel bir yerleşim merkezinde yapılan kazılarda, çok miktarda madeni para bulunmuştur.

Bu durum, o yerleşim yeri ile ilgili aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Maden işçiliğinde gelişmiş olduğunun
B) Ticarete çok ileri gittiğinin
C) Yazının ilk defa o merkezde kullanıldığının
D) Merkezi yönetimin çok güçlü olduğunun
E) Komşu ülkelerle dostluk ilişkileri içinde olduğunun

12. Özel Tarih; yalnız bir toplumun, bir sanatın veya bilimin, bir devletin incelendiği tarih çeşididir.

Aşağıdakilerden hangisi, sözü edilen tarih çeşitlerinden biri değildir?

- A) İslâm Tarihi
B) Osmanlı Tarihi
C) Türk Tarihi
D) Yeniçağ Tarihi
E) Havacılık Tarihi

13. "Tarihsel olayları metafizik kavramlarla değil, somut belgelerle açıklamak gerekir." sözü, hangi çeşit tarihçiliğin gereğini vurgulamaktadır?

- A) Hikâyeci
B) Sosyal
C) Bilimsel
D) Öğretici
E) Nakilci

14. Mezopotamya tarihi üzerine çalışan tarihçiler, bu medeniyeti kuranların "yuvarlak kafalı, esmer tenli ve orta boylu insanlar olup, Orta Asya'dan geldiklerini" söylemişlerdir.

Bu tarihçilerin yukarıda belirtilen hükme, aşağıdakilerden hangisi ile ulaştıkları söylenebilir?

- A) Antropolojik veriler
B) Kültürel değerler
C) Yazılı belgeler
D) Coğrafya bilgisi
E) Fen bilimleri

15. Yontma Taş Devri'nde gerçekleştiği halde, Maden Devri'nin başlamasında en önemli etkiyi yapan gelişme, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hayvanların evcilleştirilmesi
B) Üretim etkinliğinin başlaması
C) Aile hayatının başlaması
D) Hayvan resimlerinin çizilmesi
E) Ateşin kullanılmaya başlanması

16. Tarih biliminin konusu, yaşanan tarih hakkında doğru bilgi elde etmektir. Bir tarihçi bu görevi yerine getirmek için, çeşitli kaynaklara başvurur.

Aşağıdakilerden hangisi, tarih bilimi açısından diğerleri kadar önem taşımaz?

- A) Fermanlar
B) Efsaneler
C) Paralar
D) Kitabeler
E) Anlaşmalar

17. İlk insanların tarihsel gelişimi ve medeniyetleri incelendiğinde, Güneş ve Ay gibi uzay varlıklarını inceleyerek "takvim" anlayışına ulaştıkları görülür.

Bu bilimin gelişiminde, insanların aşağıda verilen faaliyetlerinden hangisinin etkisi, diğerlerinden daha fazla olmuştur?

- A) Madencilik
B) Hayvancılık
C) Avcılık
D) Tarım
E) Ticaret

18. Aşağıdaki belirtilen insan faaliyetleri içinde hangisinin, "tarih öncesi devirlerde" gerçekleştiği söylenemez?

- A) Buğday üretimine başlanması
B) Köpeğin evcilleştirilmesi
C) Anlaşmaların kayda geçirilmesi
D) Kazıklar üzerinde evler yapılması
E) Altın süs eşyalarının kullanılması

TARİH BİLİMİNE GİRİŞ - C

03

1. Tarih geçmişte yaşayan insanların her türlü faaliyetlerini, inançlarını, uygarlıklarını, siyasal ilişkilerini yer ve zaman göstererek, neden - sonuç ilişkileri içerisinde, objektif olarak inceleyen ve anlatan bilim dalıdır.

Yukarıda tanımı verilen tarihin bilim dalı olması için gerekli olan hangi özelliğine değinilmemiştir?

- A) Coğrafya'dan yararlanması
B) Bilgileri belgelere dayandırması
C) Kronolojiden yararlanması
D) Olaylar karşısında tarafsız olması
E) Eskiden yaşanmış olayları konu alması

2. Bir tarihçi, araştırmalarını sürdürürken olayın geçtiği zamandaki koşulları, coğrafi, dini, ekonomik ve kültürel gelişmeleri dikkate almak, olaylar karşısında tarafsız davranmak zorundadır.

Bu tarihsel kurala uyan araştırmacının,

- I. objektif olmak,
II. ulusal düşünmek,
III. kahramanları yüceltmek

tutumlarından hangilerini sergilediği söylenemez?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

3. Miladi Takvim'de Hz. İsa'nın doğum yılı "Milat" 0 kabul edilerek milattan önceki yılların 0'dan geriye gidildikçe ve milattan sonraki yılların 0'dan günümüze doğru geldikçe rakamsal olarak değerlerinin arttığı görülür.

Bu durum ile ilgili olarak,

- I. Milattan sonraki tarihler arasındaki farkı bulmak için büyük olandan, küçük olan çıkarılır.
II. Milattan önceki iki tarih arasındaki farkı bulmak için tarihlerin rakamsal değerleri toplanır.
III. Milattan önceki bir tarih ile Milattan sonraki bir tarih arasındaki farkı bulmak için iki tarihin rakamsal değerleri toplanır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

4. Eski bir yerleşme yerinde yapılan araştırmalarda toprağın alt katmanlarında taş ve kemikten yapılmış araçlara rastlanırken, bir üst katmanda dinsel araçlar ve dua metinlerine rastlanmıştır.

Bu yerleşme yeri için,

- I. daha gelişmiş bir uygarlık tarafından ele geçirildiği,
II. insanların tarihsel gelişime uygun bir ilerleme gösterdiği,
III. tarihsel devirlere geçildiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) II ve III

5. Tarihsel gelişme içinde tarım arazisine sahip olan toplumların yerleşik yaşama geçtiği, tarım arazisi bulunmayan toplumlardan deniz kıyısında olanların ticarete, bozkırlarda yaşayanların ise hayvancılığa yöneldikleri görülür.

Sadece yukarıda verilen bilgilere dayanarak,

- I. tarımsal yaşamın sınıf ayrımına yol açtığı,
II. coğrafi koşulların ekonomik yaşamı belirlediği,
III. kıyılarda daha gelişmiş uygarlıkların kurulduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) II ve III

6. İnsanlar Yontma Taş Devri'nde taş ve kemik araçları kullanarak avcılık ve toplayıcılıkla yaşamlarını sürdürmüş, mağara ve ağaç kovuklarını barınak olarak kullanmış, mağara duvarlarına resimler yapmışlardır.

Yukarıda verilen bilgiye göre, Yontma Taş Devri'nde aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmiş olduğunu gösteren bir kanıt yoktur?

- A) Hayvan gücünden yararlanılarak tarım yapıldığı
B) Taşların yontularak ilkel silahların yapıldığı
C) İlkel sanat eserlerinin vücuda getirildiği
D) İnsanların göçebe bir yaşam sürdürdüğü
E) Hayvan kemiklerinden araç gereç yapıldığı

7. Tarihsel devirlerin yazının kullanılması ile başladığı göz önüne alınırsa,

- I. bazı hayvanların evcilleştirilmesi,
- II. tarımsal üretimin başlatılması,
- III. ilk kitabelerin dikilmesi

gelişmelerinden hangilerinin tarih öncesi devirlere ait olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. Bir araştırma yerinde yapılan kazılarda taştan yapılmış ok uçları ve baltalar, toprak çanak ve çömlekler, fosilleşmiş tahıl taneleri bulunmuştur.

Yukarıda verilen bilgilere göre bu araştırma yeri ile ilgili olarak insanların,

- I. madenleri işlemeyi bildikleri,
- II. tarımsal üretimi öğrendikleri,
- III. avcılık yaptıkları

yargılarından hangileri çıkarılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. Bir yerleşme yerinde yapılan kazılarda bol miktarda para, kılıç ve savaş araçları ile tanrı heykelleri ele geçirilmiştir.

Verilen bilgiye göre yerleşme yeri ile ilgili olarak,

- I. arkeoloji ve nümizmatik bilimlerinden yararlandığı,
- II. çok tanrılı dine inanıldığı,
- III. komşuları ile sorunları bulunduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

10. Yontma Taş Devri'nde avlanarak ve doğadaki yenilebilecek bitkileri toplayarak yaşayan insanlar, Cilali Taş Devri'nde tarımı keşfederek ettikleri arazilerin yakınlarında evler kurmuşlardır.

Sadece yukarıda verilen bilgilere dayanılarak,

- I. tarımın yapıldığı yerlerde yerleşik yaşamın başladığı,
- II. yerleşik yaşamın yazılı hukuk kurallarını ortaya çıkardığı,
- III. tarım arazilerinin toplumlar arasında savaşlara neden olduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. Pozitif bilimler elde ettikleri sonuçları, deney ve gözlem yöntemleri ile kanıtlayıp kanunlaştırırlar. Tarih bilimi ise bu olanaklara sahip olmadığından belgelere dayanarak elde ettiği sonuçları kanıtlamaya çalışır; ancak belge ve bilgi eksikliği bazen hatalı sonuçlara da neden olabilir.

Bu durum,

- I. tarihsel olayların tekrarlanamayacağı,
- II. sonradan bulunabilecek belgelerin eski bilgileri değiştirebileceği,
- III. tarih biliminin gerçeklere ulaşamayacağı

yargılarından hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

12. İnsanların yerleşik hayata geçmesi ile,

- I. mülkiyet kavramının oluşması,
- II. mimari özelliklerin gelişmeye başlaması,
- III. avcılık faaliyetlerine başlanması

gelişmelerinden hangileri arasında bağlantı kurulamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

13. Heredotos'tan önce tarihi olayların oluşuna ilişkin birtakım listeler, kronoloji cetvelleri ve yıllıklar düzenlenmiş olduğu halde, tarih biliminin öncüsü olarak Heredotos gösterilmektedir.

Heredotos'un tarih biliminin öncüsü olarak kabul edilmesinde aşağıdakilerden en çok hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Pek çok tarihi olayı bizzat yaşamış olması
- B) Araştırarak ve yansız olmaya çalışarak yazması
- C) Tarihi olayların kimler arasında ve ne zaman olduğunu belirtmesi
- D) Tarihi olayları kronolojik sıraya göre vermesi
- E) Olayların geçtiği yerleri gezip görmesi

14. Alacahöyük'te bulunan ve M.Ö 2500 yıllarına ait olan kılıç, dünyanın en eski kılıcı olarak bilinmekteyken 1996 yılında Malatya yakınlarındaki Aslantepe kazı bölgesinde bir prens veya yönetici mezarının içinde, M.Ö 3300 - 3000 yıllarına ait, üzerleri işlemeli kılıçlar bulunmuştur.

Bu bilgiye dayanarak,

- I. Yeni belgeler ortaya çıktıkça tarih yeniden değerlendirilmelidir.
- II. Yapılan her yeni kazı, eski bilgilerin yanlış olduğunu ortaya çıkarmıştır.
- III. Alacahöyük, Aslantepe'den daha eski bir yerleşim bölgesidir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

İLK ÇAĞ MEDENİYETLERİ - A

1. İlk büyük medeniyetlerin Mezopotamya, Mısır, Anadolu gibi yerlerde kurulmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Denizlere yakın oluşları
 - B) Maden bakımından zengin oluşları
 - C) Coğrafi koşullarının yaşamaya elverişli oluşu
 - D) Önemli ticaret yolları üzerinde oluşları
 - E) İstilâlara açık oluşları
2. Mezopotamya, dünya medeniyetleri içinde tarih çağlarına giren ilk medeniyettir. Pek çok konuda öncü sayılabilir. Aşağıdakilerden hangisi, Mezopotamya Medeniyeti'ne ait değildir?
 - A) İlk yazının kullanılması
 - B) İlk defa yazılı kanunlara rastlanması
 - C) Uzun ile ilgili ilk araştırmaların yapılması
 - D) İlk demokratik yönetimin kurulması
 - E) İlk imparatorlukların görülmesi
3. Sümerler çeşitli gök varlıklarına taptıklarından, tapınaklarından uzun cisimlerini gözleyerek, önemli astronomi bilgilerine ulaşmışlardır. Bir tür rasathane haline gelen bu tapınaklara verilen isim, aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Piramit
 - B) Sunak
 - C) Patesi
 - D) Agora
 - E) Ziggurat
4. Tarihte bilinen ilk yazı olan çivi yazısına, aşağıdaki medeniyetlerden hangisinde rastlanmaz?
 - A) Mısır
 - B) Sümer
 - C) Akad
 - D) Urartu
 - E) Hitit
5. Tarihteki birçok medeniyet, kendisinden önceki medeniyetlerin bir sonucudur. Hellenistik medeniyetin ortaya çıkışında, aşağıdaki medeniyetlerden hangisinin katkısı olmamıştır?
 - A) Anadolu
 - B) Bizans
 - C) Mısır
 - D) İran
 - E) Hindistan
6. I. Asurlar
II. Frigler
III. Urartular
IV. Fenikeliler
V. İyonlar
Yukarıda verilen İlkçağ medeniyetleri içinde, ticari faaliyette en ileri olanlar, aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) I, II ve III
 - B) I, II ve V
 - C) I, IV ve V
 - D) II, III ve IV
 - E) III, IV ve V
7. İlkçağ'da Çin ve Hindistan'da ortaya çıkan Lao - Çe ve Konfüçyus dinlerinin ortak özellikleri, aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?
 - A) Tanrıların insanlar gibi düşünmüşlerdir.
 - B) Ölüm sonrası hayata inandıklarından, mumyacılık gelişmiştir.
 - C) Tabiat kuvvetlerini, tanrı olarak kabul etmişlerdir.
 - D) Gökyüzü cisimlerini tanrı olarak benimsemişlerdir.
 - E) Ahlâkî prensipleri, dinî kurallara haline getirmişlerdir.
8. Aşağıda verilen Yunan Medeniyeti'yle ilgili bilgilerden hangisi doğru değildir?
 - A) Çok tanrılı dine inanıp, tanrıların insanlar gibi düşünmüşlerdir.
 - B) Felsefede çok ileri gitmişlerdir.
 - C) İlk harf yazısını bulmuşlardır.
 - D) Deniz ticareti ile uğraşmış, çok zenginleşmişlerdir.
 - E) Aristokratik cumhuriyetle yönetilmişlerdir.

9. Aşağıda verilen medeniyetler içinde, diğerlerinden de yararlanmak suretiyle günümüz medeniyetinin ortaya çıkmasında en fazla etkili olmuş medeniyet hangisidir?

A) Hellenistik Medeniyet
B) Yunan Medeniyeti
C) Hint Medeniyeti
D) Mezopotamya Medeniyeti
E) Anadolu Medeniyeti

10. Aşağıdakilerden hangisi, Anadolu'da kurulmuş ilk medeniyetlerden biri değildir?

A) Hitit B) Akad C) Lidya
D) Frig E) Urartu

11. Yazı insanlığın en önemli buluşu olup, bilgi birikiminin günümüze kadar ulaşmasında rol oynamıştır. Anadolu'da tarihi devirler de, çivi yazısının kullanılması ile başlamıştır.

Çivi yazısını Anadolu'ya getiren medeniyet, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Asurlular B) Frigler C) Sümerler
D) Hititler E) İyonyalılar

12. Günümüzde dünyanın önemli bir bölümü ile birlikte bizim de kullandığımız yazı, birçok medeniyetin katkılarıyla şekillenmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi, söz konusu Latin alfabesinin tarihsel gelişimine katkıda bulunmamıştır?

A) Fenikeliler B) İyonyalılar C) Yunanlılar
D) Hititler E) Romalılar

13. Günümüzde kullanılan Milâdi takvim, aşağıda adı verilen devletlerden hangisi tarafından yapılan düzenleme ile son şeklini almıştır?

A) Sümerler B) Göktürkler
C) Romalılar D) Hititler
E) İskender İmparatorluğu

14. Tarihin bilinen ilk yazılı anlaşması olduğu için büyük öneme sahip olan Kadeş Anlaşması, hangi devletler arasında yapılmıştır?

A) Hititler - Yunanlılar B) Mısırlılar - Hititler
C) Persler - Yunanlılar D) Mısırlılar - Lidyalılar
E) Yunanlılar - İyonlar

15. Mezopotamya, pek çok konuda olduğu gibi ilk yazılı hukuk konusunda da medeniyetlerin öncüsü olmuştur.

Tarihin bilinen ilk yazılı kanunları, aşağıdaki toplumlar-
dan hangisi tarafından yapılmıştır?

A) Akadlar B) Asurlular C) Elamlılar
D) Sümerler E) Babililer

16. Aşağıda, bazı toplumların adları ve dünya medeniyetinde önem taşıyan ilk buluşlar verilmiştir.

Verilen eşlemelerden hangisi doğru değildir?

A) Mısırlılar - İlk güneş esaslı takvim
B) Sümerler - İlk yazılı kanunlar
C) Fenikeliler - İlk harf yazısı
D) Yunanlılar - İlk demokratik yönetim
E) Asurlular - İlk çivi yazısı

17. Anadolu'da etkili olmuş devletler içinde, aşağıdakilerden hangisinin kuruluş yeri Anadolu dışındadır?

A) Hititler B) Frigler C) İyonlar
D) Persler E) Urartular

18. Lidyalılar'ın "Kral Yolu" nu yapmaları, aşağıdaki hangi sonucu doğurmuştur?

A) Ordularının çok güçlenmesi
B) Tarımın, en son tekniklerle geliştirilmesi
C) Merkeziyetçi yönetimin kuvvetlenmesi
D) Göçlerin, denetim altında yapılabilmesi
E) Ticaretin geliştirilmesi ile zenginleşmeleri

19. Aşağıda verilen özelliklerden hangisi, Yunan Medeniyeti için geçerli değildir?

A) Tanrıları insanlar gibi düşünürler ve heykellerini yaparlardı.
B) Güçlü bir merkezi yönetime sahiptiler.
C) Halk çeşitli sınıflara ayrılır, sahip oldukları haklar büyük farklar içerirdi.
D) Hür düşünceye önem vermeleri, ilimde gelişmelerini sağlamıştı.
E) Toprakları sınırlı olduğundan, deniz ticaretine yönelmişlerdi.

İLK ÇAĞ MEDENİYETLERİ - B

05

1. İnsanlığın bugün ulaştığı medeniyet, tarih boyunca kurulan medeniyetlerin ortak eseridir. Bu eserin oluşumunda önemli yeri olan Anadolu Medeniyeti de çevre medeniyetlerden etkilenmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi, Anadolu'ya etki eden medeniyetlerden biri olamaz?

- A) Ege B) Mezopotamya C) Fenike
D) Hint E) Mısır

2. Dünyanın ilk yazılı kanunları Urukina(Sümer) ve sonra Hammurabi'ye (Bâbil) aittir. Bu kanunlar incelendiğinde Bâbil kanunlarında cezaların ağır olup şiddet içerdiği, Sümer kanunlarının ise tazminat esasına dayalı olduğu görülür.

Bu durum, aşağıdakilerden hangisinin bir kanıtıdır?

- A) Bâbil'de suç oranının daha fazla olduğunun
B) Bâbil krallarının yönetimde yetersiz olduğunun
C) İki toplum arasında gelenek ve kültür farkı olduğunun
D) İki toplumun farklı coğrafi bölgelerde yaşadığının
E) Sümerlerin çok zengin olduğunun

3. Fenike Medeniyeti, tarihte kültür meydana getirmekten çok kültür yayıcı olarak tanınır. Fenikeliler çevre medeniyetleri Akdeniz havzasına yaymış ve tanıtmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisinin, bu özelliğın ortaya çıkışında etkisi yoktur?

- A) Fenike ülkesinin dağlık ve verimsiz olması
B) Fenikelilerin denizcilikle geçinmeleri
C) Mezopotamya ve Anadolu ile ticaret yapmaları
D) Akdeniz'de koloniler kurmaları
E) Dinsel inançlarının çok tanrılı oluşu

4. Eski Mısır'da "hayatın ölümden sonra da devam edeceği, ancak bunun için bedenin korunması gereği" inancı vardı.

Bu inancın doğal sonucu, aşağıdaki gelişmelerden hangisidir?

- A) Astronomi alanında gelişmeler
B) Geometri biliminin ilerlemesi
C) Ticaretin büyük önem kazanması
D) Tıp ilminin gelişmesi
E) Merkezi otoritenin kuvvetlenmesi

5. I. Mezopotamya
II. Anadolu
III. Çin
IV. Slav
V. İran

Yukarıda verilen medeniyetlerden hangileri, Hellenistik Medeniyet'in ortaya çıkışında etkili olmuşlardır?

- A) I, II ve III B) I, II ve V C) I, III ve V
D) II, III ve IV E) III, IV ve V

6. Mezopotamya, Fırat ve Dicle ırmaklarının suladığı geniş düzlüklerden meydana gelir.

Bu coğrafi durum, Mezopotamya'da aşağıdakilerden hangisinin gelişmesini engellemiştir?

- A) Matematik B) Astronomi C) Tarım
D) Mimari E) Hukuk

7. Hititler'de kadınlara sosyal, yasal ve yönetsel alanda haklar verildiğine, aşağıdakilerden hangisi kanıt olarak gösterilmez?

- A) Pankuş Meclisi'nin kralı yargılama hakkının olması
B) Kadınlara da miras hakkının tanınması
C) Aile içinde kadının yeri hakkında hükümler olması
D) Tavananna'nın yapılacak işlerde söz hakkının olması
E) Kadınların mülkiyet hakkının olması

8. Mezopotamya Medeniyeti Mısır'dan daha eski olduğu halde, Mısır Medeniyeti'nden günümüze kadar gelebilen eserler Mezopotamya'dan daha fazla ve çeşitlidir.

Bu oluşumda, aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulamaz?

- A) Mısır'ın Nil nehri gibi bir su kaynağına sahip olması
B) Mezopotamya'nın istilâlara Mısır'dan daha açık olması
C) Mezopotamya'da yapılan eserlerde toprak ve ağaç kullanılması
D) Mısır'daki eserlerin dayanıklı maddelerden yapılmış olması
E) Mısır'ın doğal sınırlarla korunması

9. Keşif ve icatlar, insanların gereksinimlerinin zorunlu sonuçlarıdır. İlk güneş esaslı takvim de böyle bir zorunluluğun sonucu olarak ortaya çıkmıştır.

Mısır'ın bu icadının nedeni, aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) Ülkenin, güneşin oğlu olarak bilinen Firavun tarafından yönetilmesi
- B) Mısır'ın doğal sınırlarla korunması nedeniyle, diğer medeniyetlerden etki almaması
- C) Nil nehrinin belli zamanlarda taşmasının, tarım ve yaşam üzerinde etkili olması
- D) Krallar için mezar olarak piramitlerin yapılması
- E) Ölümden sonra da hayatın devam ettiğine inanılması

10. Fenike Medeniyeti, Lübnan Dağları ile Akdeniz arasında dar bir kıyı şeridinde kurulmuştu. Ülke dağlık ve verimsiz bir yapıya sahipti.

Aşağıdakilerden hangisi, bu coğrafi koşulların sonucu olarak ortaya çıkmıştır?

- A) İlk harf yazısını bulmaları
- B) İlk cam üretimini gerçekleştirmeleri
- C) Şehir devletleri halinde yaşamaları
- D) Ekonomilerinin deniz ticaretine dayanması
- E) Krallar tarafından yönetilmeleri

11. İlkçağ medeniyetleri incelendiğinde birçoğunun ekonomisinin deniz ticaretine dayandığı görülmektedir.

Aşağıdaki devletlerden hangisi, bu genellemeye uymaz?

- A) İyonyalılar
- B) Fenikeliler
- C) Yunanlılar
- D) Romalılar
- E) Hititler

12. İlkçağ medeniyetlerinin önemli bir bölümünde ölüm sonrası yaşama inanılmaktaydı.

Aşağıdakilerden hangisini, bu anlayış ile açıklamak mümkün değildir?

- A) Mezarların oda ve salonlar şeklinde yapılması
- B) Cesetlerin çürümesinin önlenmeye çalışılması
- C) Çok tanrıya inanılması
- D) Mezarlara, ölenin eşyalarının konulması
- E) Cennet ve cehennem kavramlarının olması

13. Mısır'da Nil nehri belli dönemlerde taşarak çevresini su altına alır, sular çekildikten sonra verimli bir alüvyon tabakası oluşurdu. Ancak bozulan arazinin sınırlarının tekrar çizilmesi ve şekillendirilmesi gerekirdi.

Bu durumun yol açtığı gelişme, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Din adamlarının nüfuzunun güçlenmesi
- B) Geometri biliminin gelişmesi
- C) Arazi kavgalarının başlaması
- D) Dış istilâların meydana gelmesi
- E) Ürünün selden zarar görmesi

14. Mısır'da Firavun denilen hükümdarların öldükten sonra cesetleri mumyalanarak çürümeleri sağlanmış, kendileri için yapılan ve "dünyanın yedi harikası" arasında yer alan piramitlere, köleleri ve eşyaları ile birlikte konulmuşlardır.

Sadece yukarıda verilen bilgiler dikkate alındığında, Mısır'da aşağıdakilerden hangisinin olup olmadığı belli değildir?

- A) Kimyagerlikte ilerledikleri
- B) Mimarinin geliştiği
- C) Halkın sınıflara ayrıldığı
- D) Astronomi alanında çalıştıkları
- E) Ahiret inancının olduğu

15. Hitit kralları, olayları Anal denilen yıllıklara yazdırarak tapınaklara koyarlardı.

Bu davranışlarının nedeni, aşağıdaki seçeneklerden hangisinde verilmiştir?

- A) Tarih ilmine ilgi duymaları
- B) Kendilerinden sonrakilerin ders almasını sağlamak istemeleri
- C) Yaptıkları ile gurur duyulmasını sağlamak istemeleri
- D) Yapacakları kanunlara malzeme oluşturmak istemeleri
- E) Yaptıkları hakkında tanrılarına hesap vermek istemeleri

16. Sümerler M.Ö 3500 yıllarında yazıyı icat etmekle tarih devirlerini başlatmış oldular. Anadolu'da yaşayanlar ise Mezopotamya'dan öğrendikleri çivi yazısını kullanarak M.Ö 2000 yılında tarih devirlerini yaşamaya başladı.

Yukarıdaki bilgilere dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Tarih devirlerine giren ilk bölgenin Anadolu olduğu
- B) Mezopotamya'nın başka uygarlıklar üzerinde etkili olduğu
- C) Anadolu'nun tarihi devirleri başlatan bölge olduğu
- D) Mezopotamya'nın Anadolu'dan sonra tarih devirlerine girdiği
- E) Anadolu'daki gelişmenin tarihsel gelişime uygun olduğu

İLK ÇAĞ MEDENİYETLERİ - C

06

1. İlk Çağ'da coğrafi konumları ve tarımsal arazinin azlığı veya yokluğu nedeniyle deniz ticaretine yönelen uygarlıkların başında Fenikeliler, İyonlar ve Yunanlılar gelir.

Bu uygarlıklarla ilgili olarak,

- I. aynı coğrafi bölgede yaşadıkları,
- II. çevre uygarlıklarıyla kültür alışverişinde bulundukları,
- III. ekonomilerini coğrafi faktörlerin belirlediği

yargılarından hangileri çıkarılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. Tarihin bilinen en eski uygarlığı olan Mezopotamya Uygarlığı, çevre uygarlıkları da etkisi altına almıştır.

Bu dönemde,

- I. Hititlerin çivi yazısını,
- II. İonların harf yazısını,
- III. Mısırlıların resim yazısını

kullandıkları gözönüne alınırsa, hangilerinin bu etkileşime örnek oldukları söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. İlk Çağ'da yaşamış olan Fenikeliler, cam işlemeciliğinde çok ilerlemişlerdir. Yapılan araştırmalar, Fenikelilerin kendilerine özgü desenlerle bezedikleri cam eşyaların Anadolu ve diğer Akdeniz ülkelerinde de kullanıldığını ortaya koymuştur.

Bu durum Fenikelilerin,

- I. tüm Akdeniz ülkelerini ele geçirdikleri,
- II. Akdeniz ticaretinde büyük önem taşıdıkları,
- III. Anadolu'da devlet kurdukları

yargılarından hangilerine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. Hitit tarihini inceleyen tarihçiler, elde ettikleri tabletlere dayanarak, M.Ö 1280 yılında Hititlerle Mısırlılar arasında imzalanan Kadeş Antlaşması'nın "Tarihin ilk yazılı antlaşması" olduğunu öne sürmüşlerdir. Günümüz tarihinde de bu antlaşmanın tarihte imzalanan ilk yazılı antlaşma olduğu okutulur.

Yukarıda verilen bilgiye dayanarak,

- I. tarih biliminin daima kesin doğrulara ulaştığı,
- II. tarihte ilk yazıyı Hititlerin kullandığı,
- III. Kadeş Antlaşması'ndan daha eski bir antlaşmanın bulunmadığı

yargılarından hangileri çıkarılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. İlk Çağ Mısır Uygarlığında devleti yöneten Firavun, tanrının oğlu olarak kabul edilir, dinsel ve siyasal tüm güçleri elinde bulundururdu.

Bu durumun tarihte görülen,

- I. teokrasi,
- II. mutlakiyet,
- III. cumhuriyet

rejimlerinden hangilerine örnek olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. İnsanların yaşaması için uygun koşullar taşıyan Anadolu, tarih öncesi devirlerden itibaren ilk üretimin yapıldığı, ilk yerleşim yerlerinin kurulduğu ve ilk uygarlıkların yeşerdiği bir yerdir.

Yukarıda verilen bilgiye göre Anadolu hakkında,

- I. yerleşik yaşama geçilerek ilk köylerin kurulduğu,
- II. ilk olarak tarihi devirlere geçilen yer olduğu,
- III. savaşların yaşanmadığı bir barış bölgesi olduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. Eski Mısır'da Nil Nehri'nin taşması ile tarla sınırları bozulmakta, suların çekilmesinden sonra yeniden düzenlenen bu tarlalardan nehrin getirdiği alüvyonların bereketlendirdiği bol ürün alınmakta idi.

Verilen bilgiye göre eski Mısır için,

- I. doğal afetlerin büyük zararlara neden olduğu,
- II. geometri biliminin geliştiği,
- III. tarımın büyük önem taşıdığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. – Fenikeliler tarihin bilinen ilk harf yazısını buldular.
– Bu yazıyı İonlar ve Yunanlılar kendilerine göre geliştirerek kullandılar.
– Romalıların da kullandığı bu yazı daha da gelişerek günümüz Latin Alfabesi'nin temeli oldu.

Yukarıda verilen gelişmelere dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Bilimsel çalışmaların ilk defa Fenike'de başladığı
B) İonya ve Yunanistan'da yazı dışında bir gelişmenin görülmeyeceği
C) Uygarlığın değişik kavimlerin katkılarıyla geliştiği
D) Uygarlığın tarih boyunca batıdan doğuya doğru geliştiği
E) Romalıların Fenikeliler ile aynı soydan geldikleri

9. İlk Çağ'da Yunanistan'da her şehir ayrı bir devlettir. Önceleri krallar tarafından yönetilen bu devletlerde zamanla soyluların oluşturduğu meclisler yönetimi ele geçirmişlerdir. Bağımsızlığa, hür düşünceye ve sportif yarışmalara büyük önem veren Yunan şehir devletleri ortak bir uygarlık oluşturmayı başarmışlardır.

Yukarıda verilen özellikleri Yunanistan'da,

- I. bilimin ilerlemesi,
- II. siyasal birliğin sağlanması,
- III. demokrasinin gelişmesi

durumlarından hangilerini engellediği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. Yaşamın ölümden sonra da devam edeceğine inanan Mısırlılar, cesedin dağılmaması için önlemler geliştirmişlerdir. Çünkü inançlarına göre cesedin çürümesi tekrar dirilmeyi engellemektedir.

Bu durum Mısır'da,

- I. mumyacılık sanatının gelişmesi,
- II. tıp ilminde büyük gelişmeler kaydedilmesi,
- III. komşu uygarlıklarla etkileşimin hızlanması

gelişmelerinden hangilerine neden olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. Hititler, babadan oğula geçen bir krallık sistemi ile yönetiliyordu. Başrahip, başkomutan ve başyargıçlık yetkilerine sahip olan krala "kral ve kraliçeyi yargılama yetkisine sahip olan" Pankuş Meclisi yardımcı olur, eyaletler merkezden gönderilen valiler tarafından yönetilirdi.

Yukarıda verilen bilgiye göre Hititlerde,

- I. merkezi yönetimin kurulduğu,
- II. kralın yetkilerinin kısıtlandığı,
- III. teokratik yönetim anlayışının olduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

12. Tarihçilere göre günümüzden binlerce yıl önce Anadolu'da, Çatalhöyük'te insanlık tarihinin en eski uygarlıklarından biri yaratılmıştır. Bu uygarlığı yaratanlar tarihin ilk çiftçileri sayılmaktadır. Bu insanlar tarımla uğraşmayı, evcilleştirdikleri hayvanlarla, yetiştirdikleri bitkilerle beslenmeyi öğrendiler. Bugünkü aile ve kent düzenini dünyada ilk kez onlar kurdular. Daha sonra Kibele ve Artemis adlarını alacak olan ana tanrıça ve bereket tanrıçasına tapınma ilk kez burada ortaya çıktı. Tarihte ilk kez evlerini sanat sayılacak güzellikte duvar resimleriyle, kabartmalarla onlar süslediler.

Bu parçaya göre, Çatalhöyük'teki uygarlığı yaratanlar için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kimi dinsel inançlara öncülük etmişlerdir.
B) Anadolu tarihi onlarla başlamıştır.
C) Toplumsal yaşamın gerektirdiği kurumları oluşturmuşlardır.
D) Toprağı işlemede kendisinden sonraki topluluklara öncülük etmişlerdir.
E) Ev içi düzenlemelere estetik boyutlar katmışlardır.

13. Mezopotamya'da Sus'ta bulunan, taranmış üçgen, taranmış baklava, dilimli motifler ve çizgiler içeren seramik çanaklara Aşkabat yakınlarında Anav yöresinde de rastlanmıştır.

Bu bilgiye dayanarak,

- I. Buluntular, insanlık tarihi ile ilgili bilgilere ulaşılmasını sağlamıştır.
- II. Seramik sanatı farklı yerleşim yerlerinde aynı zamanda başlamıştır.
- III. İnsanlar seramiği gereksinimlerini karşılamakta kullanmışlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

İSLÂM ÖNCESİ TÜRK DEVLETLERİ - A

07

1. Türkler, tarih boyunca boylar halinde Orta Asya'dan çeşitli bölgelere göç etmişlerdir.
Yapılan bu göçlerde, aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

A) Hayvanlarına su ve otlak aramaları
B) Orta Asya'nın ikliminde meydana gelen değişimler
C) Ticaret yapabilecekleri koloniler kurmak istemeleri
D) Çin'in baskıları ve entrikaları
E) Türk toplulukları arasındaki mücadeleler

2. Orta Asya'da bütün Türk toplumlarını birleştirerek, tarihte bilinen en eski Türk devletini kuran ünlü hükümdar, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Selçuk Bey
B) Bilge Kağan
C) Bumin Han
D) Attila
E) Mete Han

3. Avrupa Hun Devleti'nin yıkılış nedenleri arasında, aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

A) Egemenlik alanının genişliğine nazaran Türk nüfusunun az olması
B) İç isyanların çıkması
C) Attila'nın Papa ile anlaşma yapması
D) Attila seviyesinde hükümdarların yetişmemesi
E) Cermen kavimlerin saldırılarına uğraması

4. Mete Han'ın teşkilatını oluşturduğu ve 24 boyu içinde Selçuklu ve Osmanlı devletleri başta olmak üzere, tarihte birçok Türk devletinin kurucusu olan Türk topluluğu, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Karluklar
B) Türkişler
C) Hazarlar
D) Oğuzlar
E) Peçenekler

5. Avrupa'da önemli sonuçlar meydana getiren Kavimler Göçü'ne, aşağıdaki Türk devletlerinden hangisi neden olmuştur?

A) Hunlar
B) Kumanlar
C) Macarlar
D) Osmanlılar
E) Bulgarlar

6. IV. yy. sonlarına doğru meydana gelen Kavimler Göçü, aşağıda yazılı olan olaylardan hangisine etki etmemiştir?

A) Roma İmparatorluğu'nun ikiye ayrılması
B) Batı Roma İmparatorluğu'nun yıkılışı
C) Bugünkü Avrupa toplumlarının oluşması
D) Feodalite rejiminin ortaya çıkması
E) Avrupa Hun Devleti'nin yıkılması

7. Orta Asya'da kurulan Türk devletlerinden birçoğunun yıkılmasında Çin'in etkisi görülür.

Bu devletin hangi özelliği, yukarıda belirtilen sonucu hazırlamıştır?

A) Çin'in askeri yönden çok güçlü oluşu
B) Türk hanedan üyelerini birbirine düşürmesi
C) Geniş bir ülkeye ve kalabalık nüfusa sahip oluşu
D) İpek yolunun başlangıcını elinde tutması
E) Ülkesinin etrafını sed ile çevirmesi

8. I. Asya Hun
II. Avar
III. Uygur
IV. Avrupa Hun
V. Göktürk

Yukarıda adları yazılı Türk devletleri içinde, "Çin'den Hazar Denizi'ne" bütün Orta Asya'da egemen olan devletler hangileridir?

A) I, II ve IV
B) I ve V
C) II ve III
D) IV ve V
E) I, III ve V

9. Göktürkler'in ipek yolunu kontrol altında tutmak amacı ile Sasanilere karşı Bizans ile ittifak kurması, Sasaniler'in zayıflamasına neden oldu.

Bu durum, aşağıda adları yazılı devletlerden hangisinin işine yaramıştır?

A) İslâm Devleti'nin
B) Avrupa Hunları'nın
C) Selçuklular'ın
D) Karahanlılar'ın
E) Uygurlar'ın

10. Göktürkler tarafından Orta Asya'dan uzaklaştırıldıktan sonra, VI. yy. da Avrupa'da da devlet kuran Türk topluluğu, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bulgarlar B) Macarlar C) Avarlar
D) Kumanlar E) Hunlar

11. Eski Türk devletlerinin ekonomik faaliyetleri içinde, aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Tarım B) Hayvancılık
C) Kara ticareti D) Deniz ticareti
E) Madencilik

12. Evlerini duvarlarla çevrili olarak yaparlardı. Avlularına çift kapılı kapıdan girilir, eve avludan merdivenle çıkılırdı. Pencere önce yuvarlak kemerli, sonraları köşeli olarak yapılmıştı.

Yukarıda bazı özellikleri verilen mimari tarzı, aşağıdaki Türk toplumlarından hangisine aittir?

A) Göktürkler B) Hunlar C) Uygurlar
D) Türgişler E) Avarlar

13. Avrupa'da ancak, Fransa İhtilâli sonunda ortaya çıkan "Ulus olma bilinci" Türklerde hangi devlet zamanında ortaya çıkmıştır?

A) Türkiye Cumhuriyeti B) Göktürkler
C) Avarlar D) Büyük Hunlar
E) Uygurlar

14. II. Göktürk Devleti'nin, Türk Kültür ve Medeniyeti açısından önemini, aşağıdaki seçeneklerden hangisi açıklamaktadır?

A) Milli adımız ile ilk Türk devletini kurdu.
B) Orta Asya'da Türk birliğini sağladı.
C) Bilinen ilk Türk yazısı ile anıtlar dikti.
D) Bizans ile mücadele etti.
E) Ticaretle uğraşan ilk Türk devleti oldu.

15. İslâm öncesi Türk devletlerinde yazılı kanunlara raslanmakla birlikte, hakanın dahi uymak zorunda olduğu kuralları vardı.

Bu kurallara ne ad verildi?

A) Teşkilât-ı Esasî B) Anayasa C) Ferman
D) Buyruk E) Töre

16. Türk devletleri içinde kendilerine ait alfabeleri kullanmış olanlar, aşağıdaki seçeneklerden hangisinde birlik verilmiştir?

A) Asya Hunları - Uygurlar
B) Göktürkler - Uygurlar
C) Avrupa Hunları - Göktürkler
D) Avarlar - Selçuklular
E) Asya Hunları - Avarlar

17. - Emevîlerle mücadele ettiler.
- Yaşadıkları çevrede bir göle adlarını verdiler.
- Musevi dinini seçen ilk ve tek Türk toplumu oldular.

Yukarıda özellikleri verilen Türk toplumu, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hazarlar B) Bulgarlar C) Macarlar
D) Peçenekler E) Kıpçaklar

18. Orta Avrupa ve Balkanlara sarkan Türk topluluklarından bazıları, ücretli asker olarak Bizans ordusunda görev yapmaktaydı. Ancak bu askerler, Anadolu'ya giren Selçuklu ordusu karşısında ya geri dönmüş ya da saf değiştirerek Malazgirt savaşının kazanılmasında önemli rol oynamışlardır.

Bu Türk toplulukları, aşağıdakilerden hangileridir?

A) Peçenekler - Uzlar
B) Bulgarlar - Hazarlar
C) Macarlar - Avarlar
D) Kumanlar - Sabirler
E) Avrupa Hunları - Kırgızlar

19. Orta Asya'da kurulan Türk devletlerinin kısa zamanda yıkılmasında, aşağıdakilerden en fazla hangisinin etkisi görülmüştür?

A) Göçebe toplum karakterine sahip oluşları
B) Dış devletlerin saldırıları
C) Hanedanın tüm üyelerinin yönetim hakkı oluşu
D) Profesyonel orduların olmayışı
E) Değerli hükümdarların yetişmeyışı

20. Orta Asya'da kurulan Türk devletlerinden biri olan Uygurlar, hangi yönleri ile diğer Türk devletlerinden ayrılırlar?

A) Eski Türk dininden ayrılmaları
B) Kısa sürede egemenliklerini kaybetmeleri
C) Hükümdarlarının yetki ve sorumlulukları
D) Diğer Türk boylarıyla savaşmaları
E) Yerleşik hayata geçerek sanat ve ticaretle uğraşmaları

İSLÂM ÖNCESİ TÜRK DEVLETLERİ - B

1. Eski Türk Medeniyeti incelendiğinde Türklerin ceket ve pantolon giydikleri, kemer kullandıkları, ayaklarına deri çizme geçirdikleri görülür.
Türklerin belirtilen giysi şekilleri, aşağıda belirtilen amaçlardan özellikle hangisine önem verildiğinin bir göstergesidir?
A) Savaş ve avda kullanışlı olmasına
B) Dinsel özellik göstermesine
C) Komşu toplumlarla uyum içinde olmaya
D) Başka toplumlara örnek olmaya
E) Hayvansal ürünlerden yararlanmaya
2. Eski Türk topluluklarının, devamlı birbirleriyle mücadele ettikleri ve çevrelerinin düşmanlarıyla dolu olduğu gözönünde bulundurulursa, avcılığa büyük önem vermelerinin en önemli sonucu, aşağıdakilerden hangisi olur?
A) Yiyecekleri için et ve giyecekleri için deri temin etmeleri
B) Vücutlarının zinde, nişancılıklarının üstün olması
C) Boş vakitlerini değerlendirmeleri
D) Spor anlayışlarının ortaya çıkışı
E) Çevre bilincine ulaşmaları
3. Eski Türk topluluklarının sosyal hayatında "köle"lere rastlanmayışının nedenleri arasında, aşağıdakilerden hangisi yer almaz?
A) Halkın sınıflara ayrılmayışı
B) Yaşam koşullarının hareketli olması
C) Ekonomilerinin, toprağa bağlı olmayışı
D) Esirleri "kurtuluş parası" karşılığında bırakmaları
E) Egemenliğin hanedan üyeleri arasında paylaşılması
4. Eski Türklerde devletin başına geçebilmek- hükümdar olabilmek - için, vazgeçilmez şart, aşağıdakilerden hangisidir?
A) İyi bir eğitim görmek
B) Hanedan mensubu olmak
C) Güçlü birliklere kumanda etmek
D) Komşu devletlerin desteğine sahip olmak
E) Eski hükümdarın, büyük oğlu olmak
5. İslâm öncesi Türk devletlerinde "halk, hakana Göktanrı'nın bir emaneti" idi.
Aşağıdakilerden hangisi, belirtilen halk anlayışı ile bağdaşmaz?
A) İnsanların her çeşit mülkiyet hakkına sahip olması
B) Kişilerin hak ve hürriyetlerinin töre ile güvence altına alınması
C) Ekonomik faaliyetlerin genellikle hayvancılık alanında yoğunlaşması
D) Eli silah tutan herkesin asker sayılması
E) Halkın, ekonomik gücüne göre sınıflara ayrılması
6. Uygurlar'a dek kurulmuş olan bütün Türk devletleri göçebe hayvancı karakter gösterirdi. Ancak, Uygurlar yerleşik yaşama geçince sosyal çevreleri, ekonomileri ve sanatları, yeni yaşam şekline göre değişiklik göstermiştir.
Uygurlar'dan önceki Türkler'de, sanat eserleri arasında aşağıdakilerden hangisi görülmez?
A) Kabzası hayvan başlı kılıçlar
B) Çeşitli tapınaklar ve saraylar
C) Hayvan mücadelelerini konu alan resimli halılar
D) "Yurt" denilen süslü çadırlar
E) Altın ve mücevherlerle süslü koşum takımları
7. Geniş bozkırların ve meraların bulunduğu Orta Asya iklimi çok sert olup, yazlar sıcak ve kurak, kışlar soğuk ve rüzgârlı geçmektedir.
Bu coğrafi koşullar, Türklerin ekonomik alanda aşağıdakilerden en fazla hangisi ile ilgilenmelerine neden olmuştur?
A) Tarım
B) Hayvancılık
C) Sanat
D) Köle ticareti
E) Denizcilik
8. İslâm öncesi Türk devletlerinde egemenliğin simgesi olarak değerlendirilen semboller arasında, aşağıdakilerden hangisi yer almaz?
A) Tuğ
B) Taht
C) Otağ
D) Hutbe
E) Bayrak

9. Hazarlar, Kuzey Kafkasya'da önemli ticaret yolları üzerinde devlet kurmuşlardı. Ticaret sayesinde çok zengin olduklarından, askerlikle ilgilenmeyip başka toplumlardan ücretli askerler tutarak, vatan savunmasını bu askerlere bırakmışlardı.

Bu durumun yol açtığı olumsuz gelişme, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ticaretle daha rahat ilgilenebilmeleri
- B) Eski Türk dinini terkederek Museviliği seçmeleri
- C) İç isyanların meydana gelmesi
- D) Yerleşik hayatın yaygınlaşması
- E) Kısa sürede bağımsızlıklarını kaybetmeleri

10. Orta Asya Türk toplumlarında "askeri teşkilâtların" çok güçlü olduğu görülür.

Bu durumun sağlanmasında, aşağıdakilerden hangisi diğerleri gibi etkili değildir?

- A) Göçebe hayvancılıkla uğraşmaları
- B) "Dünya hakimiyeti" anlayışları
- C) Egemenliğin hanedan mensuplarına ait oluşu
- D) Kendi aralarında ortaya çıkan mücadeleler
- E) Çok sayıda düşmanla mücadele etme mecburiyeti

11. "Yüce Tanrı'nın devlet güneşini Türk burçlarında doğdurmuş bulunduğunu ve onların yurtları üzerinde, dünyanın bütün dairelerini döndürmüş olduğunu gördüm."

Kaşgarlı Mahmud

Yukarıda verilen metinden, aşağıdaki hangi hüküm çıkarılabilir?

- A) Tarihte olaylar, Ulu Tanrı'nın belirlediği şekilde meydana gelmiştir.
- B) Çevresel kültür ve medeniyetler, Türk Medeniyeti'ni ortaya çıkarmıştır.
- C) Türk orduları, komşu devletlerin ordularından daha güçlüdür.
- D) Burçlar, Türk tarihinin oluşumunda önemli rol oynamıştır.
- E) Türk Medeniyeti, dünya kültür ve medeniyetini etkisi altına almıştır.

12. I. Göktürk Devleti, 630 yılında Çin egemenliği altına girmiş, elli yıl süren bu esaret esnasında zaman zaman ayaklanmalar görüldüğü gibi Göktürk prenslerinden Kürşat ve kırk arkadaşı, ölümleriyle sonuçlanan bir teşebbüsle Çin sarayını basmışlardı. Nihayet 681 yılında II. Göktürk Devleti kurulmuştu.

Bu durum, Göktürklerin elli yıllık esaret döneminde, aşağıdakilerden hangisini kaybetmediklerinin bir kanıtıdır?

- A) Ulusal sınırlarını
- B) Bağımsızlık anlayışlarını
- C) Eski dinsel inançlarını
- D) İpek yolu üzerindeki denetimlerini
- E) Çin üzerindeki egemenliklerini

13. Orta Asya'da yaşayan Türk toplumları "göçebe toplum" yapısı gösterir, sürülerinin peşinde otu ve suyu bol olan yerleri arar, elverişli yerlere geçeden yapılmış "yurt"larını kurarak konaklardı. Gerek boy beyleri, gerekse hanedan mensupları da yurttaşları ile aynı hayatı paylaşırlardı.

Yukarıdaki verilen bilgiye göre, aşağıdaki hükümlerden hangisine ulaşamaz?

- A) Türklerde halkın sınıflara ayrıldığı söylenemez.
- B) Türklerin temel gereksinimi hayvansal ürünlerdir.
- C) Hakanlar saraylarda oturur, devleti oradan yönetirlerdi.
- D) Türk halkı çadırlarda yaşardı.
- E) Yöneticiler ile halk arasında uyum sağlanmıştı.

14. Orta Asya Medeniyeti'ne ışık tutan merkezlerin başında Anav kültürü gelmektedir. Burada yapılan kazılarda çeşitli heykelticikler, ev kalıntıları, bitki lifleri, çanak - çömlekler ile bakır hançer ve aletler bulunmuştur.

Yukarıda verilen bilgiler dikkate alındığında, Anav'da aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşip gerçekleşmediği anlaşılamaz?

- A) Yerleşik hayatın olduğu
- B) Seramik sanatının bilindiği
- C) Maden devrine geçildiği
- D) Yazılı edebiyatın başladığı
- E) Dokuma sanatının olduğu

15. Türkler her yıla bir hayvanın adı verdikleri "12 Hayvanlı Takvim"i icat edip kullanmışlardır.

Yukarıda verilen bilgiye göre söz konusu takvimin düzenlenmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Dinsel inançların
- B) Bilimsel çalışmaların
- C) Yaşam koşullarının
- D) Sanatsal gelişmelerin
- E) Komşuları ile ilişkilerinin

İSLÂM ÖNCESİ TÜRK DEVLETLERİ - C

09

1. Orta Asya'dan yapılan göçlerin nedenleri incelendiğinde genellikle ekonomik kökenli oldukları görülür.

Aşağıda verilen göç nedenlerinden hangisinin doğrudan ekonomi ile ilgili olduğu söylenemez?

- A) Toprakların verimsiz olması
B) Hayvan hastalıklarının görülmesi
C) Boylar arasında egemenlik mücadelelerinin olması
D) Otlakların artan nüfusa az gelmesi
E) Şiddetli ve uzun süren soğukların yaşanması

2. Mete ile başlayan Çin seferleri birçok Türk Devleti zamanında da sürmüş, Çin hükümdarları bu durum karşısında değişik yöntemler kullanmak ve savunma önlemleri almak zorunda kalmışlardır.

Çin yönetimlerinin,

- I. Türk prenslerini birbirine düşürmeleri,
II. Türk sınırı boyunca Çin Seddi'ni inşa etmeleri,
III. İpek Yolu üzerinde bulunan Türklerle ticaret yapmaları

uygulamalarından hangileri savunmaya yöneliktir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

3. Mete'den sonra iç karışıklıklar içine giren Hun Devleti'nde hükümdar olan Hohan-Yeh Çin egemenliği altına girerken, kardeşi Çi-çi bu durumu reddederek mücadeleye girişmiştir. Böylece ikiye ayrılan Hun Devleti'nin doğu parçası esaret altına düşerken Batı Hunları ülkelerinden göç etmeyi tercih etmişlerdir.

Yukarıda verilen bilgiye göre,

- I. Hun Devleti Çinliler tarafından yıkılmıştır.
II. Hun prensleri bağımsızlığa önem vermemişlerdir.
III. Türk tarihinin her hükümdarı başarılı değildir.

yargılarından hangileri çıkarılamaz?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

4. Göktürkler,

- Önce Sasanilerle ittifak yaparak İpek Yolu'nu elinde tutan Akhunları ortadan kaldırıp topraklarını paylaştılar.
– Daha sonra Bizans'la ittifak yaparak Sasanilerin İpek Yolu üzerindeki denetimlerini kırdılar.

Yukarıda verilen uygulamalara göre Göktürklerle ilgili olarak,

- I. ticaretin büyük önem taşıdığı,
II. Sasaniler ile devamlı dostluk ilişkisi kurdukları,
III. Bizans ile ortak çıkarlarının olduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I ve III

5. İslam öncesi Türk toplulukları boyar halinde ve göçebe olarak yaşar, ülke yönetimi hükümdar çocukları arasında paylaştırılırdı.

Türklerin yukarıda verilen özelliklerine göre,

- I. askerlik ve sanat,
II. mimari ve ziraat,
III. siyasal birlik ve merkezi yönetim

konularından hangilerinde gelişme sağlayamayacağı anlaşılabılır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

6. Türkler İslam öncesinde ölümlerini "Kurgan" denilen mezarlara, erkekse atı ve silahları, kadınsa eşyaları ile birlikte gömerlerdi.

Bu bilgilere dayanarak İslam öncesi Türk toplumlarıyla ilgili olarak,

- I. ahiret inancına sahip oldukları,
II. mimaride ileri gittikleri,
III. yerleşik hayata geçtikleri

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

7. I. Yerleşik hayata geçmişlerdir.
II. Matbaayı kullanmış ve geliştirmişlerdir.
III. Kendilerine özgü bir alfabe icat etmişlerdir.
IV. Maniheizm ve Budizm dinlerini kabul etmişlerdir.
- Yukarıda verilen özelliklerden hangileri Uygurların yazı kullandıklarına kanıt olarak gösterilebilir?**

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) I, II ve IV

8. II. Göktürk Devleti, Türk tarihinin en parlak dönemlerinden birini meydana getirmiştir.

Aşağıda verilen uygulamalardan hangisi yukarıda verilen yargıya kanıt olarak gösterilemez?

- A) Göçebe yaşam biçimi sürdürülmüştür.
B) Orhun Kitabeleri bu dönemde yazılmıştır.
C) Bilge ve Kültegin kardeşler döneminde Çin vergiye bağlanmıştır.
D) Bağımsızlıklarına olan düşkünlükleri Türk topluluklarına örnek olmuştur.
E) Orta Asya'da siyasal birlik kurulmuştur.

9. Avrupa'da meydana gelen Kavimler Göçü sonunda,
I. feodalite rejimi doğmuş,
II. Roma imparatorluğu ikiye ayrılmış,
III. skolastik düşünce egemen olmuştur.

Yukarıda verilen gelişmelerden hangileri Avrupa'nın siyasal yapısının değiştiğinin göstergesidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. İslam öncesi Türk devletleri, çağdaşları olan yerleşik uygarlıklarla kıyaslandığında mimarinin gelişmediği görülürken halk sınıflarına da rastlanmaz.

Bu durum aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Toprakların hanedanın ortak mülkü sayılması
B) Göçebe yaşam biçiminin sürdürülmesi
C) Coğrafi koşulların elverişsiz olması
D) Gök Tanrı dinine inanılması
E) Merkezi yönetimin güçlü olmaması

11. İslam öncesi Türk devletlerinin başında han, hakan veya kağan ünvanını taşıyan hükümdarlar bulunur, ülkeyi Töre'ye göre yönetirlerdi. Devlet ile ilgili bütün kararlar boy beylerinden ve bilge kişilerden meydana gelen Kurultay'da alınarak uygulamaya geçilirdi.

Yukarıda verilen bilgilere dayanılarak,

- I. yönetimde kurallara uyulduğu,
II. hükümdar yetkilerinin sınırsız olduğu,
III. teokratik devlet anlayışının sürdürüldüğü

yargılarından hangileri çıkarılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

12. İslam öncesi Türk toplumlarında kadına büyük önem verilirdi. Hakan'ın eşi olan Hatun, Kurultay'a eşinin yanında katılır ve gerektiğinde elçileri kabul edebilirdi.

Bu durum,

- I. Türk kadınlarının erkeğine her alanda destek olduğu,
II. Hakan eşlerinin siyasal yetkilerinin bulunduğu,
III. Türk kadınlarının yönetime katıldığı

yargılarından hangilerine kanıt olarak gösterilemez?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

13. İslamiyetten önceki Türklerde, savaşan dönen yiğitlerin ağırlandığı, yoksulların donatıldığı, dini ve millî bakımdan önemli günlerin hep birlikte kutlandığı şöenler yapıldı.

Bu şöenlerin aşağıdakilerden hangisini sağladığı savunulabilir?

- A) Toplumsal dayanışmayı
B) Askerlik bilgisinin gelişmesini
C) İnanç özgürlüğünü
D) Komşu ülkelerle ilişkilerin gelişmesini
E) Yerleşik hayata geçişin hızlanmasını

14. I. Türk topluluklarının farklı boylardan oluşması
II. Türk topluluklarının genelde yerleşik hayata geç geçmeleri
III. Türk topluluklarının dini inançları

Orta Asya'daki Türk devletlerinin başlangıçta ekonomilerinin temelini hayvancılığın oluşturmasında yukarıdakilerden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

İSLÂM TARİHİ VE MEDENİYETİ - A

10

1. İslâm öncesi Arabistan yarımadasında siyasal birliğe rastlanmamakla birlikte, bir kısım küçük devletçikler bulunmaktaydı.

Aşağıdakilerden hangisi, bu devletçiklerden biri değildir?

- A) Main B) Seba C) Himyeri
D) Akad E) Nebatlı

2. İslâm öncesi Mekkelilerin ekonomik faaliyetleri, aşağıdakilerden özellikle hangisinde yoğunlaşmıştır?

- A) Deniz ticareti B) Yağmacılık C) Çiftçilik
D) Hayvancılık E) Kervan ticareti

3. Arabistan tarihinde İslâm öncesi devirler "Cahiliye Devri" olarak adlandırılır.

Aşağıdakilerden hangisi, bu devirde görülen özelliklerden biri değildir?

- A) Kan davaları nedeniyle çatışmaların olması
B) Yönetimde kadınlara da yer verilmesi
C) Tanrıyı temsil ettiğine inanılan putlara tapınılması
D) Asalete ve akrabalığa önem verilmesi
E) Hitabet ve şiire önem verilmesi

4. Aşağıdakilerden hangisi, Arabistan'da İslâm öncesi ortaya çıkan gelişmelerden biridir?

- A) Arap yarımadasında siyasal birliğin kurulması
B) Kadınların miras ve mülkiyet hakkına sahip olması
C) Şiir ve edebiyat alanında gelişme sağlanması
D) Egemenlik alanının Arap yarımadası dışına taşması
E) Mimari alanda Bizans ve İran seviyesine gelinmesi

5. Hz. Muhammed, İslâm'ı açıkladığında büyük tepki ile karşılaştı. O'na inanan ilk dört kişiye "İlk müslümanlar" denildi.

Aşağıdakilerden hangisi, ilk müslümanlardandır?

- A) Hz. Ali B) Hz. Osman C) Hz. Ömer
D) Halid Bin Velid E) Amr İbn'ül As

6. Hz. Muhammed, Mekkeli müşriklerin baskısı sonunda Mekke'den Medine'ye göç etmiş ve "Hicret" denilen bu olay, İslâm tarihinde önemli sonuçlar doğurmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi, bu sonuçlardan birisi değildir?

- A) Müslümanların müşrik baskısından kurtulmaları
B) İslâm Devleti'nin temelini atılmış olması
C) Hz. Muhammed'in devlet reisi olması
D) Hicret tarihinin, daha sonra takvim başlangıcı olması
E) Mekke'nin, İslâm Devleti'ne merkez seçilmesi

7. I. Bedir
II. Huneyn
III. Uhud
IV. Tebük
V. Hendek

Hz. Muhammed devri sefer ve savaşları içinde yukarıdakilerden hangileri, Mekkeli müşriklerle yapılan savaşlardandır?

- A) I, II ve III B) I, III ve V C) I, IV ve V
D) II, III ve IV E) III, IV ve V

8. Hz. Muhammed zamanında Kuran - ı Kerim tamamlanmıştır. Bununla beraber mukaddes kitabımızın günümüze kadar değişmeden gelebilmesini sağlayan, kitap haline getirilerek çoğaltılmasıdır.

Bu uygulama, hangi iki halife tarafından gerçekleştirilmiştir?

- A) Hz. Ebubekir - Hz. Ali
B) Hz. Osman - Hz. Ali
C) Hz. Ebubekir - Hz. Osman
D) Hz. Ömer - Hz. Osman
E) Hz. Ömer - Hz. Ali

9. İslâm tarihinde en önemli siyasal gelişmeler ve devletin teşkilâtlanma faaliyetleri Hz. Ömer devrinde gerçekleşmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi, bu dönemde sağlanan gelişmelerden biri değildir?

- A) Arabistan dışında fetihler yapılması
- B) Bizans ile deniz savaşlarının başlaması
- C) Adli teşkilâtın kurularak kadı tayinlerinin yapılması
- D) Devamlı orduların ve ordugâhların kurulması
- E) Fethedilen yerlerin yönetim birimlerine ayrılması

10. Aşağıdakilerden hangisi, Dört Halife devrinde görülen bir gelişme değildir?

- A) İslâm dininin Arap yarımadası dışında da yayılması
- B) Kuran - ı Kerim'in mushaf haline getirilmesi
- C) Devletin halifeler tarafından yönetilmesi
- D) Kâbe'deki putların kırılması
- E) Denizlerde seferlere çıkılması

11. İslâm âleminde "Emevîler, Şiîler ve Haricîler" olarak adlandırılan bölünme, hangi olay sonrasında ortaya çıkmıştır?

- A) Hz. Muhammed'in vefatı
- B) Hz. Osman'ın şehid edilmesi
- C) Sıffin Savaşı
- D) Cemel Olayı
- E) Hakem Olayı

12. I. Cemel (Deve) olayı
II. Sıffin Savaşı
III. Hakem Olayı
IV. Kerbela Olayı

Yukarıda verilen olayların ortak yönü, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hz. Ali devrinde meydana gelmeleri
- B) İslâm Devleti'nin gelişmesini sağlamaları
- C) İşbaşına geçen halifeleri belirlemeleri
- D) İslâm karşıtı isyan örnekleri olmaları
- E) İslâm âlemindeki ayrılıkların göstergesi olmaları

13. Aşağıdakilerden hangisi, Emevîler devri olaylarından biri değildir?

- A) İslâmiyetin Avrupa kıtasında da yayılması
- B) İslâm âleminde görüş ayrılıklarının doğması
- C) Puvatya savaşında yenilgiye uğranılması
- D) İstanbul'un müslümanlarca ilk defa kuşatılması
- E) Hz. Hüseyin ve ailesinin şehit edilmeleri

14. Hz. Peygamber'den sonra İslâm Devleti'ni yönetenlere, İslâm tarihinde "halife" denir. İlk dört halife seçimle işbaşına gelmişlerdir.

Bu makamın babadan oğula geçen bir saltanat haline dönüşmesi, aşağıdakilerden hangisi zamanında gerçekleşmiştir?

- A) Hz. Osman
- B) Muaviye
- C) Harun Reşid
- D) Abbasiler
- E) Osmanlı Devleti

15. Abbâsî Devleti'nin, aşağıda adları verilmiş devletlerden hangisi ile hiçbir siyasal ilişkisi olmamıştır?

- A) Selçuklular
- B) Bizans
- C) Romalılar
- D) Tulunoğulları
- E) Moğol Devleti

16. Aşağıdakilerden hangisi, Abbâsî Devleti'nin zayıflaması sonucu ortaya çıkan "Tavaif - i Mülûk" devletlerden birisi değildir?

- A) Tulunoğulları
- B) Akşitler
- C) Samanoğulları
- D) Endülüsler
- E) Büveyhoğulları

17. İslâm Medeniyeti'nin ortaya çıkışında, fethedilen yerlerin sahip olduğu medeniyetlerin önemli katkısı olmuştur.

Devletin yönetim teşkilâtında İslâm Devleti'ne örnek olan medeniyet, aşağıdakilerden hangisi olmuştur?

- A) Sâsânî Medeniyeti
- B) Bizans Medeniyeti
- C) Türk Medeniyeti
- D) Mısır Medeniyeti
- E) Hint Medeniyeti

18. - İslâmiyet'in Türkler arasında da yayılmaya başlaması
- Hellenistik eserlerin tercüme edilmesi
- Tavaif - i Mülûk denilen devletlerin kurulması

Yukarıdaki gelişmeler, aşağıdaki devirlerden hangisinde meydana gelmiştir?

- A) Cahiliye devri
- B) Abbasîler devri
- C) Hz. Peygamber devri
- D) Dört halife devri
- E) Emevîler devri

19. İslâm Medeniyeti'nin oluşmasında önemli etkisi olan "medreseler", İslâm tarihinin hangi döneminde ortaya çıkmıştır?

- A) Hz. Muhammed devri
- B) Dört halife devri
- C) Endülüs Emevî devri
- D) Emevîler devri
- E) Abbasîler devri

İSLÂM TARİHİ VE MEDENİYETİ - B

11

1. Arabistan Yarımadası'nda kurulan küçük devletçikler siyasal bütünlüğü sağlayamamışlar, bunun neticesinde de Araplar kabileler halinde yaşamışlar ve önemli bir varlık gösterememişlerdir.

Bu durumun nedenleri arasında, aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Kuzey komşuları olan Bizans ve Sâsânîlerin baskısı
- B) Talan ve yağma nedeniyle çatışma halinde olmaları
- C) Kabile ve soylarına aşırı düşkünlükleri
- D) Değişik dinsel inanışların hüküm sürmesi
- E) Yönetimlerinde Türklerin görev almaları

2. Mekke, İslâmî dönemde olduğu gibi İslâmiyetten önce de Arabistan'ın en önemli merkezlerinden biriydi.

Bu durumun nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Arabistan'ın en meşhur panayırlarının burada kurulması
- B) Kâbe denilen kutsal yapının burada bulunması
- C) İslâm peygamberinin bu şehirde doğmuş olması
- D) Kâbe'de her kabilenin putlarının bulunması
- E) Mekke'nin önemli ticaret yolları üzerinde bulunması

3. İslâm öncesi Arap Yarımadası'nda "gazve"; akın, çapul ve yağma ile eş anlamlı idi. Bedeviler, gereksinim duydukları nesneleri doğal yoldan elde edemeyince, saldırı ve yağma ile bunu elde etmeyi normal sayarlardı.

Yukarıda verilen bilgilere göre, İslâm öncesi Arabistan ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Hırsızlık ve eşkıyalık normal karşılanmaktadır.
- B) Savaşlar kutsal amaçlar nedeniyle yapılmaktadır.
- C) Arabistan'ın ekonomik koşulları gelişmemiştir.
- D) Araplar arasında birlik ve beraberlik yoktur.
- E) Arabistan'da farklı sosyal sınıflar bulunmaktadır.

4. Arapların İslâmiyetten önceki devrine "Cahiliye Devri" denir. Bu isimlendirme, Arapların okuma - yazma bilmeyen, bilgisiz ve câhil kişiler değil, Allah'tan vahiy alan bir peygamberin ve vahye dayanan bir kitabın ilâhi kanunlarına uymayan bir hayat yaşadığını ifade etmek için kullanılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu değerlendirmenin bir kanıtıdır?

- A) Hanif denilen Hz. İbrahim dinine inananların da olması
- B) Şiir ve hitabet alanında ilerlemiş olmaları
- C) Kervan ticareti yapmaları ve çevreyi tanımaları
- D) Kabileler arasında puta tapıcılığın yaygın olması
- E) Şair ve yazarların mükâfatlandırılmaları

5. Hz. Muhammed İslâm dinini yaymaya başlamadan önce Mekkeliler tarafından kendisine "El Emin" denir ve kendisine her konuda güvenilir. Hatta en sorunlu anlaşmazlıklarda dahi hakemliğine başvurulurdu. Ancak İslâm dinini açıkladığında müşriklerin tutumlarında O'na ve inananlara en ağır işkencelere kadar varacak değişiklikler meydana geldi.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yeni inanç sisteminin, Mekke'nin inanç sistemini ve ekonomisini yıkacağından korkmaları
- B) O'nun ekonomik yönden güçleneceğinden çekinmeleri
- C) O'nun yönetimi ele geçireceğinden korkmaları
- D) Yeni dinden dolayı Hristiyanların saldırılarına uğrayabileceklerini düşünmeleri
- E) Kabileler arasında savaşların olabileceğini düşünmeleri

6. İslâm dini doğduğunda Mekkeliler, bu dine ve mensuplarına karşı büyük düşmanlık gösterdiler. Özellikle desteği olmayan kişi ve köleler çeşitli işkencelere tâbi tutuldular.

Mekkelilerin bu tutumlarının nedeni arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) İslâm dininin putlara karşı olması
- B) Kâbe'nin Müslümanlarca da kutsal kabul edilmesi
- C) İslâm dininin Müslümanlar arasında eşitlik öngörmesi
- D) İslâm dininin, Mekkelilerin "atalarının dinini" reddetmesi
- E) Mekke'nin ticari önemini kaybedeceği korkusu

7. Hz. Muhammed'in getirdiği İslâm dini, bu dini kabul eden herkesi "eşit ve kardeş" kabul ediyordu.

Bu durum aşağıdakilerden öncelikle hangisinin gerçekleşmesine yol açmıştır?

- A) Müslümanlığın ezilen kesim arasında yayılmasına
- B) Kabileler arasında kan davalarının sona ermesine
- C) Mekke'nin ileri gelenlerinin Müslüman olmalarına
- D) İslâm Devleti'nin sınırlarının genişlemesine
- E) Müslümanların, maddi ve manevi ayrıcalıklara sahip olmasına

8. Mekke'de müşrikler önceleri İslâmiyet'e karşı cephe alarak, yeni çıkan bu dini kabul etmemekte ısrar etmişlerdir.

Mekkelilerin aşağıda belirtilen hangi davranışları İslâm dinini "resmen tanıdıklarının" bir kanıtıdır?

- A) İlk müslümanlara eziyet etmeleri
- B) Müslümanlara karşı Bedir Savaşı'nı yapmaları
- C) Müslümanlarla Hudeybiye Anlaşması'nı imzalamaları
- D) Hz. Muhammed'in öldürülmesine karar vermeleri
- E) Müslüman olan Mekkelilerin Medine'ye geçmek istemeleri

9. Hz. Ebubekir zamanında iç isyanlar bastırılmış, yalancı peygamberlerle mücadele edilmiş, Suriye ve Irak üzerine ordular gönderilmiştir. Bu mücadeleler esnasında büyük başarılar kazanılmış, fakat birçok hafız-sahabe de şehit olmuştur.

Bu durum aşağıdakilerden hangisine öncelik verilmesi gereğini ortaya çıkarmıştır?

- A) Daimî ve düzenli orduların kurulması
- B) Halifelik esaslarının belirlenmesi
- C) Ülkenin yönetim birimlerine ayrılması
- D) Adaletli bir vergi sisteminin oluşturulması
- E) Kur'an-ı Kerim'in toplanması

10. Hz. Osman, Kur'an-ı Kerim'i çoğalttırarak her eyalete ve yeni fethedilen yerlere de birer örneğini göndermiştir.

Haz. Osman bu davranışıyla, aşağıdakilerden öncelikle hangisini amaçlamıştır?

- A) Fethedilen yerlerde İslâm'ın yayılmasını sağlamak
- B) Kur'an-ı Kerim'in ezberlenmesini sağlamak
- C) Fethedilen yerlerde İslâm yönetimini hâkim kılmak
- D) İslâm inanç ve uygulamasında birliği sağlamak
- E) İslâm ülkelerinde hukuk birliğini sağlamak

11. Dört halife devri İslâm tarihinin cumhuriyet devri olarak değerlendirilir. Bu devirde bir yandan fetihler sürdürülürken diğer yandan, devletin teşkilatlanması sağlanmakta ve İslâm'ın değişmeden devamı için önlemler alınmakta idi.

Yukarıda verilen bilgiler ışığında, aşağıdaki gelişmelerden hangisinin bu dönemde gerçekleştiği söylenemez?

- A) Halifeliğin Emevi soyundan gelenlere bırakılması
- B) Ülkenin eyaletlere ayrılarak valilerin atanması
- C) Düzenli orduların ve ordugâhların kurulması
- D) Divan teşkilâtının ve adlî sistemin kurulması
- E) Kur'an-ı Kerim'in toplanması ve çoğaltılması

12. Hz. Muhammed tarafından kurulan İslâm Devleti Hz. Ömer zamanında Mısır, Suriye ve İran'ı fethederken buralarda kurulmuş medeniyetlerden de etkilenmiş, çeşitli kurumlar İslâm kültürü ile yoğrularak özellikle Abbasîler zamanında dünyanın en ileri medeniyet düzeyine ulaşmıştır.

İslâm Devleti'nin aşağıda verilen hangi alanda diğer medeniyetlerden etkilendiği söylenemez?

- A) Devlet örgütü
- B) Bilim
- C) Yönetim
- D) Askerlik
- E) Hukuk

13. Emevîler devrinde Muaviye ve veliaht ilan ettiği oğlu Yezit zamanında fetihler hızlanmış, Eyüp El Ensarî İstanbul önlerinde şehit düşmüş; İspanya, Tarık Bin Ziyad tarafından ele geçirilmiştir.

Yukarıda verilen bilgiden aşağıdaki hükümlerin hangisine ulaşılamaz?

- A) Halifelik, Emevîler devrinde babadan oğula geçen saltanat haline gelmiştir.
- B) Emevîler devrinde devlet merkezi Şam'a taşınmıştır.
- C) İstanbul, Emevîler zamanında Müslümanlar tarafından kuşatılmıştır.
- D) Avrupa, İslâmiyet ile Emevîler zamanında karşılaşmıştır.
- E) İslâm egemenliği Emevîler zamanında hızlı bir gelişme göstermiştir.

14. İrkçı bir siyaset izleyen Emevî hanedanından halife Yezit'in zamanında İslâm fetihleri hız kazanmış, Kuzey Afrika fethedildikten sonra İspanya da ele geçirilmiştir.

Bu fetihlerin nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisinin olduğu söylenemez?

- A) Kerbela olaylarının acısını unutturmak
- B) İslâm Devleti'nin egemenlik alanlarını genişletmek
- C) Emevi saltanatını güçlendirmek
- D) İslâm'ın cihad emrini yerine getirmek
- E) Avrupa kültür ve medeniyetinden yararlanmak

İSLÂM TARİHİ VE MEDENİYETİ - C

12

1. İslam öncesi Arabistan'da putperestler Hristiyanlar ve Yahudiler birlikte yaşamaktaydılar.

Verilen bilgiye göre Arabistan'da,

- I. tek tanrılı inançların egemen olduğu,
- II. insanların dinlerini seçmekte özgür olduğu,
- III. çok tanrılı dinlerin de yaşandığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. Hicret'ten sonra Müslümanların Mekke'de kalan malları Kureyşliler tarafından yağmalanmıştı. Hz. Muhammed buna karşılık Şam'dan dönmekte olan bir Mekke kervanının vurulmasına karar verdi ise de durumu öğrenen Ebu Süfyan kervanın yolunu değiştirerek Mekke'ye kaçarken Mekkeliler de Medine üzerine yürüyerek Bedir Savaşı'na neden oldular.

Sadece verilen bilgiye dayanılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Mekkelilerin İslam dinine karşı olduğu
- B) Mekkeliler için Şam ticaret yolunun büyük önem taşıdığı
- C) Müslümanların Mekkeliler ile başa çıkacak güçte olduğu
- D) Müslümanların uğradıkları zararları gidermeye çalıştığı
- E) Bedir Savaşı'nın nedenleri arasında ekonomik sorunların bulunduğu

3. Hz. Muhammed Hendek Savaşı'ndan sonra hac görevini yerine getirmek için Mekke'ye doğru hareket etti. Mekkeliler Müslümanların şehre girmelerine izin vermeyince savaş tehlikesi belirdi ise de sonuçta taraflar arasında "Hudeybiye Antlaşması" imzalandı.

Bu gelişme,

- I. İslam dininin Arabistan'a yayıldığı,
- II. Mekkelilerin Müslümanların varlığını tanıdığı,
- III. iki taraf arasında kalıcı bir barış sağlandığı

durumlarından hangilerinin bir göstergesidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. Hudeybiye Antlaşması'na göre her iki taraf on yıl süreyle birbiriyle savaşmayacak ve yandaşı olan kabilelere yardım etmeyeceklerdi.

Antlaşmanın ilgili maddesine göre,

- I. Hz. Muhammed'in İslam dinini yayabilmek için zamana gereksinim duyduğu,
- II. İslam dininin savaşı kesinlikle men ettiği,
- III. Müslümanların Mekkelilerden çekindiği

yargılarından hangileri çıkarılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

5. Hz. Ebubekir zamanında,

- Suriye ve Filistin'e ordular gönderilmiş,
- Kur'an-ı Kerim kitap haline getirilmiş,
- zekat vermek istemeyen kabilelerle savaşmış
- yalancı peygamberlerle mücadele edilmiştir.

Bu gelişmelere bakılarak Hz. Ebubekir zamanında,

- I. İslam inancında birliği korumak,
- II. İslam dinini geniş bölgelere yaymak,
- III. toplumsal düzeni korumak

amaçlarından hangileri için mücadele edildiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. İslam tarihinde Hz. Ebubekir, Hz. Ömer, Hz. Osman ve Hz. Ali'nin halifelik yaptıkları döneme "Cumhuriyet Devri" denilir.

Dört Halife Devrinin bu şekilde adlandırılmasında,

- I. halifelerin peygamber soyundan gelmesi,
- II. halifelerin iş başına seçimle geçmesi,
- III. zamanlarında sınırların hızla genişlemesi

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. Hz. Ömer zamanında adalet teşkilat kurularak illere kadılar tayin edilmiş ve bu kadılara diğer memurlarla kıyaslandığında çok daha yüksek maaş bağlanmıştır.

Bu uygulama,

- I. ülkede adaletin sağlanması,
- II. devlet otoritesinin artırılması,
- III. mezhep ayrılıklarının giderilmesi

amaçlarından hangileri ile açıklanabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. Hz. Ömer zamanında ülke eyaletlere ayrılarak başlarına valiler atanmıştır.

Bu gelişmeye,

- I. Bizans'ın Arabistan toprakları üzerinde emellerinin olması,
- II. devletin sınırlarının hızla genişlemesi,
- III. Arapların kabileler halinde yaşamaları

durumlarından hangilerinin yol açtığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. Hz. Osman zamanında akrabalarının önemli makamlara gelmesi karşısında, bazı muhalifleri ayaklanarak "halifenin akrabalarını kayırdığı" gerekçesi ile Hz. Osman'ı şehit ettir.

Yukarıda verilen gelişmeye bakarak,

- I. Müslümanlar arasında karışıklıklar çıktığı,
- II. İslam dininde farklı yorumlar yapıldığı,
- III. halifeliğin saltanat haline geldiği

yargılarından hangileri öne sürülebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. Emeviler zamanında,

- Cebelitarık Boğazı geçilerek İspanya'da fetihler başlanmıştır.
- İstanbul karadan ve denizden kuşatılmıştır.
- Maveraünnehir'e girilerek Türklerle savaşmıştır.

Sadece yukarıda verilen gelişmelere bakılarak Emeviler zamanında,

- I. donanmaya önem verildiği,
- II. sınırların hızla genişlediği,
- III. Müslümanlar arasında çatışmalar yaşandığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. Abbasiler döneminde,

- Türkler Avasıım şehirlerine yerleştirilmişlerdir.
- Türkler valilik, vezirlik, komutanlık gibi önemli görevlere getirilmişlerdir.
- Nizamiye medreseleri Selçukluların desteği ile kurulmuştur.

Bu bilgilere bakarak,

- I. Türkler İslamiyet'le birlikte yerleşik hayata geçmiştir.
- II. Türkler İslam kültürüne katkıda bulunmuştur.
- III. Abbasiler devlet yönetiminde Türklerden yararlanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

12. X. yüzyılda Arabistan, Suriye, Irak ve İran'da Abbasi yönetimi sürerken İspanya'da Endülüs Emevi, Mısır'da ise Fatimi devletleri kurularak hükümdarları halifeliklerini ilan etmişlerdir.

Bu gelişmeye bakılarak,

- I. halifeliğin Türklerin eline geçtiği,
- II. İslam fetihlerinin ve İslam'ın yayılmasının durduğu,
- III. İslam dünyasında birlik ve beraberliğin bozulduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

13. Abbasiler, ülkelerinde yaşayan Türklerle idari ve mali görevlerin yanı sıra askeri alanda da önemli görevler vermişlerdir.

Yalnız bu bilgilere dayanarak,

- I. Abbasiler ve Türkler arasında kültür etkileşimi artmıştır.
- II. Türkler askerlik görevi ile tanışmıştır.
- III. Abbasiler, Arap milliyetçiliği politikası uygulamamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

14. Hz. Muhammed döneminde Bedir Savaşı'nda esir alınan Mekkeliilerin bir kısmı Müslümanlara okuma yazma öğretileri karşılığında serbest bırakılmıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisi için bir kanıt sayılabilir?

- A) Arapça okuma yazma öğrenmenin kolay olduğu
- B) Bedir Savaşı'nı Hz. Muhammed'in yönettiği
- C) Okuma yazma bilen esir sayısının fazla olduğu
- D) Bedir Savaşı'nın Müslümanların ilk başarısı olduğu
- E) Okuma yazmaya önem verildiği

İLK İSLÂM TÜRK DEVLETLERİ - A

1. İslâm orduları Hz. Ebubekir devrinde Arabistan dışına çıkmaya başlamıştı. Türk illerine ulaşabilmeleri için arada bulunan bir devletin aşılması gerekmekteydi.

Aşağıda verilen devletlerden hangisi, söz konusu tampon devlettir?

- A) Sâsânî B) Çin C) Bizans
D) Göktürk E) Fatimî

2. Aşağıdaki olaylardan hangisi, Türklerin İslâmiyeti tanımlarında ve kitleler halinde Müslüman olmalarında temel etkindir?

- A) Emevîlerin Türk illerini işgal etmeleri
B) Abbasîler'in Türkleri askerî alanda görevlendirmeleri
C) Abbasîler'in siyasal etkinliklerinin zayıflaması
D) Türklerin, Abbasî - Çin arasındaki savaşta Abbasîler yanında yer alması
E) Orta Asya Türklerinin siyasal birlikten yoksun olmaları

3. Türkler tarih boyunca değişik coğrafya parçalarında devletler kurmuşlar veya egemen olmuşlardır. Bu devletlerden birkaçı da Mısır'da ortaya çıkmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi, bu devletlerden biri değildir?

- A) Tulunoğulları B) Akşitler C) Memlûklar
D) Gazneliler E) Eyyübîler

4. Yaptığı seferlerle Hindistan'da İslâmiyetin yayılmasını sağlayıp bugünkü Pakistan ve Afganistan devletlerinin kuruluşuna zemin hazırlayan Türk hükümdarı, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yusuf Kadir Han B) Tulunoğlu Ahmet
C) Gazneli Mahmud D) Selçuk Bey
E) Melikşah

5. I. Karluk, Çiğil ve Yağma Türkleri tarafından kurulmuştur.
II. Kendilerine ait alfabeyi kullanmışlardır.
III. Göktürkler tarafından yıkılmışlardır.
IV. Resmi dil olarak Türkçeyi kullanmışlardır.
V. IX. yüzyılda Türkistan'da kurulmuştur.

Yukarıda verilen özelliklerden hangileri, Karahanlılar'a aittir?

- A) I, II ve III B) I, III ve V C) I, IV ve V
D) II, III ve IV E) II, IV ve V

6. Aşağıdakilerden hangisinin, Gazne Devleti ile siyasal, sosyal veya kültürel herhangi bir ilişkisi olmamıştır?

- A) Selçuklular B) Karahanlılar
C) Sâmanoğulları D) Abbasîler
E) Memlûklar

7. – Selçuklular'ın kuruluşunu ve vatan sahibi olmalarını sağlamıştır.
– Gazneliler'in yıkılışına yol açmıştır.

Yukarıda sonuçları verilen ve Türk tarihinin dönüm noktası olan savaş, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Pasinler B) Dandanakan C) Malazgirt
D) Köseadağ E) Miryakefalon

8. Türklerin İslâm dininin koruyucusu haline gelmeleri, ilk defa hangi olayla gerçekleşmiştir?

- A) Karahanlılar'ın İslâm'ı seçmeleri ile
B) Selçuklular'ın, Büveyhoğulları'na karşı Abbasî halifesi-ne yardımıyla
C) Şii Fatimî Devleti'ni yıkmaları ile
D) Haçlı seferlerine karşı koymaları ile
E) Halifelîği devralmaları ile

9. Aşağıdakilerden hangisi, Büyük Selçuklu Devleti tarafından gerçekleştirilen olaylardan biri değildir?

- A) Anadolu'nun, Ege ve İstanbul önlerine kadar fethedilmesi
- B) Büveyhoğulları'nın ortadan kaldırılması
- C) Suriye'nin ülke topraklarına katılması
- D) Bâtınî akımlara son verilmesi
- E) Nizamiye medreselerinin kurulması

10. Türkler, tarih boyunca değişik coğrafya parçalarında devletler kurmuşlar veya egemen olmuşlardır. Anadolu'daki tarihleri de "Türkiye Tarihi" olarak adlandırılmıştır.

Bu dönemi başlatan olay, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dandanakan Savaşı
- B) Tuğrul Bey'in Selçuklu Devleti'ni kurması
- C) Malazgirt Savaşı
- D) Türkler arasında İslâmiyetin yayılışı
- E) Yerleşik yaşamın başlaması

11. I. Malazgirt
II. Katvan
III. Dandanakan
IV. Pasinler

Türk tarihinde büyük önem taşıyan savaşların kronolojik sıralaması, aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) I, II, III ve IV
- B) II, III, I ve IV
- C) III, I, IV ve II
- D) III, II, IV ve I
- E) III, IV, I ve II

12. Aşağıdakilerden hangisi, Selçuklu Devleti'nin yıkılışında rol oynayan etkenlerden biri değildir?

- A) Devletin İslâmî karakter taşıması
- B) Oğuz boylarının isyanları
- C) Bâtınîlerin faaliyetleri
- D) Haçlı seferlerinin etkileri
- E) Hanedan üyeleri arasındaki mücadeleler

13. Selçuklu Devleti'nde resmi yazışmalar Farsça yapılırken, medreselerde eğitim Arapçaya dayanıyordu.

Bu durumun temel nedeni, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türkçeye önem verilmemesi
- B) Arapçanın çok gelişmiş bir dil olması
- C) Selçuklu Devleti'nin İran toprakları üzerinde kurulması
- D) Selçuklu Medeniyeti'nin değişik kültürlerin etkisinde kalması
- E) Hükümdarların Oğuz soyundan gelmesi

14. Büyük Selçuklu Devleti'nde görülen "atabeylik" kurumu ile hedeflenen amaç, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toprakların verimli işletilmesini sağlamak
- B) Şehzadelerin devlet işlerinde yetişmesini sağlamak
- C) Ülkeyi yönetim birimlerine ayırmak
- D) Ticaretin gelişmesini sağlamak
- E) Merkezi otoriteyi güçlendirmek

15. Selçuklular devrinde ülkenin her yerinde görülen Kervansaraylar, aşağıdakilerden hangisini geliştirme amacıyla yönelik inşa edilmiştir?

- A) Ticaret
- B) Bilim
- C) Sanat
- D) Ordu
- E) Tarım

16. Selçuklu Devleti'nde sıklıkla rastlanan "loncalar", aşağıdaki seçeneklerden hangisinde belirtilen amaçla kurulmuşlardır?

- A) Ordunun asker ihtiyacını karşılamak
- B) Esnaf mensupları arasındaki dayanışmayı sağlamak
- C) Toprakların en verimli şekilde işletilmesini temin etmek
- D) Ülkenin her yanında adaleti tesis etmek
- E) Sanat hayatını geliştirmek

17. Türk kültürünün seçkin eserleri arasında yer alan Kutadgu Bilig ile Divan - ı Lügat - it Türk, hangi devletin bilim adamları tarafından kaleme alınmıştır?

- A) Selçuklu
- B) Karahanlı
- C) Gazneli
- D) Safevî
- E) Akkoyunlu

18. Selçuklu Devleti yıkılırken toprakları üzerinde sultanlık ve atabeylikler şeklinde irili ufaklı birçok devlet kurulmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi, bu devletlerden biri değildir?

- A) Karakoyunlular
- B) Kirman Selçukluları
- C) Zengiler
- D) Harizmşahlar
- E) Salgurlular

19. İslâmiyeti kabul eden Türk devletlerinde, İslâm kültürünün etkisi özellikle dilde görülür. Birçoğunda Arapça ve Farsça bilim ve edebiyat dili haline gelmiştir.

Aşağıdaki Türk devletlerinden hangisi, İslâmiyeti kabul ettikten sonra da dilini ve kültürünü korumayı başarmıştır?

- A) Gazneliler
- B) Selçuklular
- C) Osmanlılar
- D) Tulunoğulları
- E) Karahanlılar

İLK İSLÂM TÜRK DEVLETLERİ - B

1. Talas Savaşı esnasında Çinlilerle karşı karşıya gelen Müslümanlar, Türklerin daha önceden bildikleri kâğıt, matbaa, pusula ve barutu öğrendiler. Bu buluşlar haçlı seferleri esnasında Avrupa'ya götürülerek önemli gelişmelere yol açtı. **Bu durum, aşağıdakilerden hangisinin bir kanıtıdır?**
- A) Çinlilerin en büyük rakibinin Müslümanlar olduğunun
B) Savaşların, teknoloji aktarımında etkili olduğunun
C) Haçlı seferlerinin bir nedeninin de kâğıt ve matbaayı öğrenmek olduğunun
D) Türklerin kâğıt ve matbaayı bildikleri halde kullanmadıklarının
E) Avrupa'nın Çinlilerden daha ileri tekniğe sahip olduğunun
2. Türkler tarihteki faaliyetleri ile pek çok toplum ve devlet üzerinde siyasal ve kültürel alanda etkili olmuştur. **Türklerin Müslümanlığı kabul etmelerinin İslâm dünyası üzerindeki siyasal etkisi, aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) İslâm dininde çeşitli mezhepler ortaya çıkmıştır.
B) Türk sanatı İslâm kültürünü etkilemiştir.
C) İslâm'ın koruyuculuğu ve yayılması Türklere kalmıştır.
D) Kuzey Afrika'nın müslüman olması sağlanmıştır.
E) Sâsânî Devleti, İslâm âlemi için tehlike olmaktan çıkmıştır.
3. "Türklerin İslâmiyeti kabul edişyle, İslâm dini Arap yarımadası dışında da yaşama ve yayılma imkânı bulmuştur." **Türklerin hangi faaliyetleri, yukarıda belirtilen tarihi hükmün verilmesine neden olmuştur?**
- A) Birçok ilim adamı yetiştirmeleri
B) Çoğunluğunun İslâm'ı benimsemeleri
C) Abbasî ordularında görev yapmaları
D) İlk İslâm - Türk devleti olan Karahan Devleti'ni kurmaları
E) Haçlı saldırılarına ve bâtinî akımlara karşı koymaları
4. Türkler Müslümanlığı kabul ettikten sonra İslâm kültürünün etkisi hemen her sahada kendini göstermiştir. Ancak köklü bir kültüre sahip olan Türkler kimliklerini korumuşlardır. **Söz konusu etkileşim, aşağıdakilerden hangisi üzerinde olumsuz sonuçlar meydana getirmiştir?**
- A) Askerlik
B) Sanat
C) Dil ve Edebiyat
D) Ekonomi
E) Sosyal hayat
5. IX. yy. da Mısır'da kurulan Tulunoğulları Devleti dönemi, Mısır tarihinin en zengin ve müreffeh devri olarak bilinir. **Tulunoğulları'nın Mısır'ın olanaklarından öncelikle aşağıdakilerden hangisini değerlendirmeleri, bu oluşumda etkili olmuştur?**
- A) Ticari
B) Siyasal
C) Askerî
D) Bilimsel
E) Sosyal yapı
6. Karahanlı Devleti, diğer Türk - İslâm devletleri arasında kültürel yönden özel bir önem taşır. **Bu değerlendirmenin nedeni, onun aşağıda belirtilen hangi özelliğidir?**
- A) İlk Türk - İslâm devleti oluşu
B) Diğer Türk devletleri ile mücadelesi
C) Ülkenin hanedanının ortak malı olarak değerlendirilmesi
D) Ordularının süvarilerden meydana gelmesi
E) Resmi dil olarak Türkçeyi kullanmaları
7. İslâmiyeti kabul etmeleri, Türk devletlerinde aşağıdaki gelişmelerden hangisine neden olmamıştır?
- A) Türkçenin resmî dil olarak kullanılmasına
B) Türklerin birçok İslâm bilgini yetiştirmelerine
C) Haçlı saldırılarına karşı koymalarına
D) Bâtinî akımlarla mücadele etmelerine
E) İslâmiyetin geniş coğrafya parçalarına yayılmasına

8. Selçuklu Devleti'nde Melik denilen hanedan mensupları, kendinden önceki Türk devletlerinde olduğu gibi dış işlerde merkeze bağlı, iç işlerinde ise serbest olarak kendilerine ayrılan bölgeleri yönetirlerdi.

Merkezi otoritenin zayıflaması, bu yönetim şeklinde hangi sonuçlara yol açmıştır?

- A) Meliklerin kendi bölgelerini daha iyi koruyabilmelerine
B) Bulundukları yerlerin Türkleşmesini sağlamalarına
C) Bayındırlık eserlerine daha geniş olanaklar ayırabilmelerine
D) Devletin parçalanmasına ve birbirleriyle mücadele etmelerine
E) Komşu ülkeler üzerindeki otoritelerinin artmasına

9. Selçuklu Sultanı Tuğrul Bey'den itibaren Selçukluların Abbasîler ile ilişkileri giderek yoğunlaştı. Ancak Selçuklu sultanları, Abbasî halifesini din büyüğü kabul ederek, hutbeyi onun adına okuttukları halde, devlet işlerine karışmalarına izin vermediler.

Yukarıda verilen bilginin ışığında Selçuklular hakkında, aşağıdaki hükümlerden hangisine varılabilir?

- A) Egemenlik hakları konusunda asla taviz vermemişlerdir.
B) Sosyal yaşamda İslâmî kurumlara yer vermemişlerdir.
C) Egemenlik alanları Abbasî ülkesine de uzanmıştır.
D) Abbasîler ile iyi ilişkiler kuramamışlardır.
E) Halifeyi siyasal yönden de lider olarak benimsemişlerdir.

10. Büyük Selçuklu Devleti'nin uyguladığı iktâ (dirlik) sisteminin amaçları arasında, aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Sipahi ocağının gereksinimini karşılamak
B) Hayır kurumlarını özendirmek
C) Köylüyü toprağa bağlamak
D) Tarımı geliştirmek
E) Tarlaların boş kalmasını önlemek

11. Selçuklular, Oğuz Yabgu Devleti'nden ayrıldıktan sonra kendilerine yurt, hayvanlarına otlak ararken Karahanlılar ile Gazneliler'in düşmanca tutumu ile karşılaştılar. Gazneliler ile yıllar süren mücadeleler sonucu Dandanakan Savaş'ında galip gelerek Horasan'a yerleştiler.

Yukarıda verilen metne göre, aşağıdaki değerlendirmelerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Dandanakan Savaşı, Selçuklular'ın kuruluşunu sağlamıştır.
B) Selçuklu Devleti'nin kuruluşunda Karahanlılar'ın da desteği olmuştur.
C) Selçuklular Oğuz boylarındandır.
D) Selçuklu Devleti, bugünkü İran toprakları üzerinde kurulmuştur.
E) Selçuklular, başka Türk devletleri ile de savaşmışlardır.

12. Selçuklu Devleti'nde merkezde bulunan sultandan başka; Anadolu, Suriye, Irak ve Kirman'da merkeze bağlı sultanlar bulunduğu gibi bazı prensler de çeşitli yerleri yönetirlerdi.

Bu durum, aşağıdakilerden hangisinin bir kanıtıdır?

- A) Selçuklu ülkesinin çok geniş olduğunun
B) Sultanların yönetimde yetersiz olduğunun
C) Yönetimde törenin etkili olduğunun
D) Halifenin etkisinin sürmekte olduğunun
E) Merkezi yönetimin güçlü olduğunun

13. I. Göktürkler
II. Gazneliler
III. Uygurlar
IV. Selçuklular
V. Karahanlılar

Yukarıda adları yazılı Türk devletlerinden hangileri, Müslüman devletlerdir?

- A) I, II ve V
B) I, III ve V
C) II, III ve IV
D) II, IV ve V
E) III, IV ve V

14. Tuğrul Bey, Bizans ile yaptığı antlaşmada "İstanbul'da kendi adına hutbe okutulmasını" şart koşmuştu.

Tuğrul Bey'in bu tutumunun nedeni, aşağıdaki seçeneklerden hangisinde açıklanmıştır?

- A) İstanbul'un bir İslâm şehri olduğunu kanıtlamak
B) Selçuklu Sultanı olduğunu halifeye kabul ettirmek
C) Bizans üzerinde egemen olduğunu kabul ettirmek
D) Halkına ve ordusuna gücünü kanıtlamak
E) Bizans halkının müslüman olmasını sağlamak

15. Selçuklu sultanları olan Alpaslan ve Melikşah, "melik" denilen hanedan mensuplarının ve Türk beylerinin fethettikleri yerlerde kendi beyliklerini kurmalarına izin vererek, onları Anadolu'nun fethiyle görevlendirmişlerdir.

Sultanların bu tutumlarının doğurduğu olumsuz sonuç, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anadolu'nun fetih süresinin kısalması
B) Bazı beylerin denizcilik ile ilgilenmeye başlaması
C) Meliklerin fethettikleri yerleri Türkleştirmesi
D) Feodal yönetimin giderek güçlenmesi
E) Selçuklu merkezinin Bizans tehdidinden korunması

16. İlk İslâm - Türk devletlerinin, aşağıda verilen hangi dalda önemli gelişmeler kaydettiği ileri sürülemez?

- A) Askerlik
B) Bilim
C) Sanat
D) Yönetim
E) Denizcilik

İLK İSLÂM TÜRK DEVLETLERİ - C

1. 751 yılında Çinlilerle Müslüman Araplar arasında yapılan Talas Savaşı sadece Türk ve İslam dünyasını değil, tüm dünyayı etkileyen sonuçlar ortaya çıkarmıştır.

Bu yargıya,

- I. Orta Asya'nın Çin kültürü hakimiyetine girişinin engellenmesi,
 - II. kağıt üretiminin Çin dışında da yaygınlaşması,
 - III. İslamiyet'in Türkler arasında yayılmaya başlaması
- durumlarından hangileri kanıt olarak gösterilebilir?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. IX. ve X. yüzyıllarda Mısır'da Tolunoğulları ve Akşitler devletlerini kuran Türkler, yerli halka göre sayıca az olmalarına rağmen yönetici kitleyi oluşturarak Türk kültürünü bölgeye yerleştirmişlerdir.

Yukarıda verilen bilgilere göre,

- I. Türkler devlet kurma konusunda deneyimlidir.
- II. Türk kültürünün etkisi Afrika kıtasında da görülmüştür.
- III. İslam dini Mısır'da Türkler zamanında yayılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. Karahan Devleti İslam dinini kabul eden Türkler tarafından kurulmuştur. Orta Asya'da kurulan bu Türk Devleti'nde İslam kurumlarının etkisi görülmekle beraber bazı eski Türk kurumları ile Türk dili varlığını korumaya devam etmiştir.

Verilen bilgiye dayanarak Karahanlılar hakkında,

- I. ulusal değerlerin korunduğu,
- II. eski kurumların hiç değişmediği,
- III. Araplaşma belirtilerinin ortaya çıktığı

değerlendirmelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. Karahanlılar Türkçeyi resmi dil olarak kullanmaya devam ettikleri gibi göçebe - hayvancı yapılarını da sürdürmüşlerdir.

Karahanlıların bu tutumları,

- I. kültürel değerleri korumadaki azimleri,
- II. ekonomik koşullarının gerekleri,
- III. Emevilerin ırkçı politikaları

durumlarından hangileri ile açıklanabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. 1040 yılında yapılan Dandanakan Savaşı sonunda Gaznelilerden alınan Horasan'a büyük bir Oğuz göçü başlamıştır.

Bu durumun Selçuklu hükümdarlarını,

- I. tüm Müslümanların koruyuculuğunu üstlenmek,
- II. yeni topraklar fethetmek,
- III. Bizans ile işbirliği yapmak

siyasatlerinden hangilerine yönelttiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. Büyük Selçuklu Sultanı Tuğrul Bey Bağdat'a yaptığı seferler sonunda Şii Büveyhoğulları Devleti'ne son vererek Abbasi Halifesi'ni baskıdan kurtarmıştır. Bu gelişme Halife'nin Selçuklu Sultanı'na "doğunun ve batının hükümdarı" ünvanını vermesine neden olmuştur.

Bu gelişmeler,

- I. Abbasi Devleti'nin resmen sona erdiği,
- II. Müslümanlar arasında siyasal birlik olmadığı,
- III. Türklerin İslam dünyasının koruyuculuğunu üstlendiği

iddialarından hangilerine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. Büyük Selçuklu Devleti zamanında,

- I. Gaznelilerle Dandanakan Savaşı yapılmış,
- II. Oğuzlar Anadolu fethine özendirilmiş,
- III. Bizans ordusu Malazgirt Savaşı ile yok edilmiş,
- IV. Halife, Büveyhoğulları baskısından kurtarılmıştır.

Yukarıda verilen gelişmelerden hangilerinin Anadolu'da Türk egemenliğinin kurulmasını sağladığı söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. 1071 Malazgirt Zaferi'nden sonra Sultan Alpaslan tarafından Anadolu'nun fethi için görevlendirilen komutanlar, fethettikleri yerlerde kurdukları beylikler ile Anadolu'nun Türkleştirilmesi ve Türk egemenliğinin kalıcı olması için büyük gayret göstermişlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi yukarıda belirtilen amaca yönelik uygulamalar arasında gösterilemez?

- A) Beylikler arasında egemenlik mücadelesinin olması
B) Haçlılarla mücadele edilmesi
C) Ele geçirilen yerlerde cami ve medreselerin kurulması
D) Anadolu'ya gelen Türkmen boylarının iskan edilmesi
E) Fethedilen yerlerin adlarının Türkçeleştirilmesi

9. Büyük Selçuklularda Sultan Melikşah'ın ölümünden sonra şehzadeler arasında meydana gelen taht kavgaları nedeniyle merkezden uzakta bulunan atabeyler ve komutanlar üzerindeki devlet otoritesi zayıflamıştır.

Bu durumun Selçuklularda,

- I. Anadolu'ya Türkmen göçünün başlaması,
- II. şehzadelerin illere vali olarak gönderilmesi,
- III. devletin parçalanması

gelişmelerinden hangilerine neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. Türklerde Müslümanlığın yaygınlaşmasına paralel olarak mimarlık alanında önemli gelişmeler görülmüş ve İslam mimarisinin en güzel örnekleri meydana getirilmiştir.

Bu gelişmede Türklerin,

- I. ülkeyi hanedanın ortak mülkü olarak görmeleri,
- II. yerleşik yaşama geçmeleri,
- III. fethedilen ülkelerin kültürlerinden etkilenmeleri

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

11. İlk Türk - İslam devletlerinde hükümdarlar halifenin verdiği ünvanı kullanır, hutbede önce halifenin adını sonra da kendi adlarını okuturlardı.

Hükümdarların bu uygulamalarına bakılarak,

- I. siyasal güçlerini arttırmak istedikleri,
- II. yönetimde halifenin emrine girdikleri,
- III. halifeyi dinsel büyük olarak tanıdıkları

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

12. Mısır'da kurulan Türk devletleri zamanında eğitim ve öğretim etkinlikleri vakıflar tarafından yürütülürken devlet ileri gelenlerinin de bu vakıflara katkı sağladıkları görüldü.

Yukarıda verilen bilgilere dayanarak Mısır'da,

- I. eğitime önem verildiği,
- II. yöneticilerin eğitim ile ilgilenmediği,
- III. yetişmiş elemanlara gereksinim duyulduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

13. İslamiyet'i kabul eden Mısır ve Kuzey Afrika'nın Arap olmayan yerli halkı sadece din değiştirmekle kalmayarak yeni bir kimlik de kazandılar. Türkler ve İranlılar ise din değiştirmelerine karşın kimlikleri korudular.

Türklerin ve İranlıların kimliklerini korumaları aşağıdakilerden hangisinin bir sonucudur?

- A) Arapça'yı din dili olarak kabul etmelerinin
B) İslamiyet'i gruplar halinde kabul etmelerinin
C) Araplarla siyasal ilişkilerinin geç başlamasının
D) Ülkelerinin Arabistan'a daha uzak konumda olmasının
E) Eski ve köklü bir kültüre sahip olmalarının

14. Büyük Selçuklular döneminde,

- I. Selçuklu sultanlarının halife sanını almaması,
- II. yönetici sayısının artırılmasına gerek duyulması,
- III. yetenekli öğrencilerin okutulmasının ve topluma kazandırılmasının amaçlanması

durumlarından hangilerinin Selçuklu sultanlarının medreselerin kurulup yaygınlaştırılmasına önem vermesinde etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

TÜRKİYE TARİHİ - A

16

1. Türk tarihinin en önemli bölümü, "Türkiye Tarihi" olarak adlandırılan dönemdir.
Bu dönem, aşağıdaki olaylardan hangisi ile başlamıştır?
- A) Osmanlı Devleti'nin bağımsız olması
B) Dandanakan zaferinin kazanılması
C) Malazgirt zaferinin kazanılması
D) Selçuklu Devleti'nin kurulması
E) Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulması
2. Türkiye tarihinin başlangıcı olarak kabul edilen Malazgirt zaferinin sonuçları arasında, aşağıdakilerden hangisi yer almaz?
- A) Anadolu'nun kapıları Türklere açıldı.
B) Bizans'ın, Türkleri Anadolu'dan çıkarma ümidi sona erdi.
C) İslâm dünyası üzerindeki Bizans baskısı sona erdi.
D) Haçlı seferlerinin başlamasına neden oldu.
E) Horasan'dan göç eden Türkmenlere yurt sağlandı.
3. Anadolu'nun "Türk yurdu" haline gelmesi, uzun bir mücadelenin ve plânlı bir çalışmanın sonucudur.
Bu oluşumun sağlanmasında, aşağıdaki savaşlardan hangisinin herhangi bir katkısı yoktur?
- A) Pasinler B) Malazgirt C) Miryakefalon
D) Dandanakan E) Yassıçemen
4. Bizans, Anadolu'nun Türklerin eline geçmesinden sonra uzun bir süre Anadolu'yu geri almak için uğraşmıştır.
Bizans'ın bu emelinden vazgeçerek "Anadolu'nun bir Türk yurdu" olduğunu kabul etmesi, hangi olay sonucu gerçekleşmiştir?
- A) Malazgirt savaşının yapılması
B) Anadolu Selçuklu Devleti'nin kurulması
C) Haçlı seferlerinin sona ermesi
D) Miryakefalon savaşının yapılması
E) İstanbul'un fethedilmesi
5. Malazgirt savaşı sonrası Alpaslan ve daha sonra da Melikşah, yanındaki komutan ve prenslere Anadolu'nun fethini emrederek, ele geçirdikleri yerlerde kendi devletlerini kurabileceklerini belirtmişlerdir.
Aşağıdakilerden hangisi, Anadolu'nun Türkleşmesini de sağlayan bu beyliklerden biri değildir?
- A) Osmanlılar B) Saltukoğulları
C) Mengücekliiler D) Artuklular
E) Danişmentogulları
6. Büyük Selçuklu Devleti ile Anadolu Selçuklu Devleti'nin yıkılmasına neden olan savaşlar, aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?
- A) Yassıçemen - Köseadağ
B) Katvan - Yassıçemen
C) Katvan - Köseadağ
D) Miryakefalon - Malazgirt
E) Pasinler - Miryakefalon
7. Türkiye tarihinin bir dönüm noktası olan Miryakefalon savaşı(1176) 'nın sonuçları arasında, aşağıdakilerden hangisi yer almaz?
- A) Bizans yenildi ve bir daha saldıramadı.
B) Batıdan gelen Haçlı seferleri sona erdi.
C) Bizans'ın, Türkleri Anadolu'dan çıkarma ümidi sona erdi.
D) Bizans, Selçuklular'a vergi vermek zorunda kaldı.
E) Anadolu'nun Türk yurdu olması kesinleşti.
8. I. Kutalmışoğlu Süleyman
II. I. Kılıçaslan
III. İzzeddin Keykubat
IV. Alaaddin Keykubat
V. I. Mesut
Yukarıda adları verilen Selçuklu sultanlarından hangisi, Haçlı seferlerine karşı mücadele etmiştir?
- A) I ve II B) II ve IV C) II ve V
D) III ve IV E) III ve V

9. Anadolu Selçukluları'nın Harizmşahlar'ı yenmesi, Moğollar'ı korkutmuş bu nedenle Anadolu'ya saldırmaya cesaret edememişlerdir.

Aşağıda verilen hangi olay, Anadolu Selçuklu Devleti'nin gücünü kaybettiğini ortaya çıkararak Moğol saldırısına yol açmıştır?

- A) Başkentin Konya'ya taşınması
B) Haçlı seferlerinin başarısız olması
C) Trabzon Rum İmparatorluğu'nun kurulması
D) Baba İshak isyanının yayılması
E) Türk beyliklerinin, Anadolu Selçukluları'na bağlanması

10. XIII. yy. sonlarında Anadolu'da Türkmen beyliklerinin bağımsızlıklarını ilân etmelerinde, aşağıdakilerden **en fazla** hangisinin etkisi olmuştur?

- A) Türk nüfusunun artışı
B) Meliklerin yönetimde söz sahibi olması
C) Bizans'ın çevirdiği entrikaların etkili olması
D) Anadolu Selçukluları'nın, Moğol denetimine girmesi
E) Anadolu'da Moğol etkisinin azalmaya başlaması

11. Anadolu Selçukluları zamanında "üstün hizmet" karşılığı olarak verilen, sahibi tarafından satılabilen, devredilebilen veya hayır kurumlarına tahsis edilebilen arazilere ne ad verilirdi?

- A) Vakıf B) Mülk C) Dirlık D) Haraci E) Tımar

12. Anadolu'da sosyal, dinsel ve ekonomik bir kuruluş olarak hem kendi aralarında dayanışmayı sağlayan, hem halka hizmeti esas alan, hem de bireylerinin kolluk hizmeti gördüğü kurumlara ne ad verilirdi?

- A) Kervansaray B) Medrese C) Külliye
D) Vakıf E) Lonca

13. Anadolu Selçukluları yaptıkları seferlerle Antalya, Sinop, Alanya gibi yerleri ele geçirerek buralarda limanlar, kaleler inşa etmişlerdir.

Bu fetih ve çalışmaları, onların özellikle aşağıdakilerden hangisine önem verdiklerinin bir göstergesidir?

- A) Balıkçılığa B) Turizm C) Ticarete
D) Savunmaya E) Denizaşırı fetihlere

14. Anadolu Selçuklu Devleti, imar faaliyetleri içinde kervansarayların yapımına özel bir önem vermiştir.

Bu tutumun nedeni, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sağlığa verilen önem
B) Ticareti geliştirmek
C) Sanatkârı kollamak
D) Orduyu güçlendirmek
E) Köylünün toprak sahibi olmasını sağlamak

15. Türkler tarih boyu geniş kara parçalarında yaşamış bir millet olmasına rağmen, Anadolu fethedildikten sonra denizcilğe de önem vermişlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi, ilk Türk donanmasını kuran denizcimizdir?

- A) Piri Reis B) Turgut Reis C) Kemal Reis
D) Çaka Bey E) Piyale Bey

16. Anadolu Türkmen beylikleri içinde denize kıyısı olanlar, denizcilğe yönelerek donanmalar kurmuşlardır.

Aşağıdakilerden hangisi, denizcilikle uğraşan beyliklerden birisi değildir?

- A) Karesioğulları B) Candaroğulları
C) Menteşeoğulları D) Aydınoğulları
E) Germiyanogulları

17. Anadolu Selçuklu Devleti zamanında, Anadolu'nun çeşitli yerlerinde kurulan vakıfların etkinlikleri arasında, aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Yolculara yardımcı olma
B) Eğitimi geliştirme ve sürdürme
C) Tımarlı sipahilerini yetiştirme
D) Fakir hastaları tedavi etme
E) Kimsesiz ve muhtaç kişileri barındırma

18. Anadolu'da, Anadolu Selçuklu Devleti ve Beylikler döneminde inşa edilmiş "Darü's-şifa" denilen yapılara sıklıkla rastlanır.

Bu kurumların kuruluş amaçları, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yönetimde birliği sağlamak
B) Askeri disipline etmek
C) Ticareti geliştirmek
D) Sağlık hizmetleri vermek
E) Eğitim hizmetleri vermek

TÜRKİYE TARİHİ - B

17

1. Malazgirt Savaşı Türkiye tarihinin başlangıcı olarak kabul edildiğine göre, aşağıdakilerden hangisi bu savaş öncesi meydana gelen gelişmelerden biri olamaz?

A) Selçukluların Gazneliler'i yenerek, kendi devletlerini kurmaları
B) Selçukluların Anadolu'ya keşif seferleri yapmaları
C) Selçukluların, Anadolu için yaptıkları ilk savaş olan Pasinler savaşı ile Bizans'ı yenmeleri
D) Anadolu'da Türk beyliklerinin kurulması
E) Bizans'ın zayıflatılması

2. Aşağıdakilerden hangisi, Anadolu Selçuklu Devleti zamanında sağlanan gelişmelerden biri değildir?

A) Anadolu'da siyasi birlik sağlandı.
B) Tüccarlar korunarak ticaret geliştirildi.
C) Babai isyanı bastırıldı.
D) Haçlı seferleri esnasında başkent Konya'ya taşındı.
E) Akdeniz'de Türk egemenliği sağlandı.

3. Anadolu, Malazgirt savaşından sonra çok kısa bir süre içinde "bir Türk-İslâm beldesi" haline gelmiştir.

Bu durumun sağlanmasında, aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

A) Türkmenler'in fethedilen yerlere yerleştirilmesi
B) Mescit, medrese ve kervansarayların yapılması
C) Müslüman olmayanlara ticaret hakkının verilmemesi
D) Türk kültürünün egemen kılınması
E) Adaletli bir yönetimin kurulması

4. I. Köseadağ Savaşı
II. Miryakefalon Savaşı
III. Malazgirt Savaşı
IV. Dorileon Savaşı
V. Dandanakan Savaşı

Yukarıda adı verilen savaşlardan hangileri, Anadolu Selçuklu Devleti'nin yaptığı savaşlardandır?

A) I ve V
B) II ve III
C) IV ve V
D) I, II ve IV
E) II, III ve V

5. Anadolu Selçukluları, ticaret yollarını ele geçirerek bu yollar üzerinde kervansaraylar yapmaya büyük önem vermişlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi, Anadolu Selçukluları'nın bu siyasetlerinin sonuçlarından biri değildir?

A) Kervan ticaretinin gelişmesi
B) Gümrük gelirlerinin artması
C) Ülkenin jeopolitik öneminin artması
D) Tımarlı sipahilerin güçlenmesi
E) Şehirciliğin önem kazanması

6. Anadolu Selçukluları zamanında gerek devlet, gerekse vakıflar eliyle halkın refah ve mutluluğu için büyük çaba sarfedilerek, Anadolu bir baştan bir başa eserlerle donatılmıştır. Bu dönemde Anadolu, çağdaşı Avrupa devletleriyle kıyaslandığında bir cennet sayılabilir.

Yukarıdaki metne bakarak, Anadolu Selçukluları ile ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisine ulaşamaz?

A) Anadolu Selçuklu sultanları, halkın mutluluğu için çalışmışlardır.
B) Anadolu'da bulunan eserlerden önemli bir bölümü Anadolu Selçukluları zamanında yapılmıştır.
C) Anadolu Selçukluları için fetih siyaseti herşeyden daha önemlidir.
D) Avrupa toplumları Anadolu Selçukluları'ndan daha geri bir hayat tarzına sahiptir.
E) Anadolu'da hayır kurumları büyük öneme sahiptir.

7. Anadolu Selçuklu Devleti, Moğollarla yaptığı Köseadağ Savaşında bozguna uğradı.

Aşağıdakilerden hangisi, söz konusu savaş öncesi meydana gelen gelişmelerdendir?

A) Bizans'ın Anadolu'nun büyük bir bölümünden çekilmesi
B) Moğollar'ın Anadolu'ya valiler ataması
C) Uç beyliklerin bağımsızlıklarını ilân etmeleri
D) Anadolu'da huzur ve asayişin bozulması
E) Memlük Sultanı Baybars'ın, yardım için Anadolu'ya gelmesi

8. Bizans, Türkler karşısında Anadolu'dan çekilmek zorunda kalmasına rağmen, uzun yıllar Türkleri Anadolu'dan çıkarmak ümidiyle mücadele vermiştir. Miryakefalon Savaşı ile yenilgiye uğradıktan sonra ise bu ümidini kaybetmiştir.

Yukarıda verilen metne göre, aşağıdaki değerlendirmelerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Türkler Anadolu'ya Miryakefalon savaşı sonunda girmişlerdir.
- B) Türk Beyliklerinin kurulması için uygun ortam Miryakefalon savaşı ile oluşmuştur.
- C) Anadolu Türk birliği bu savaş sonucu sağlanmıştır.
- D) Bu savaş ile Anadolu'nun Türk yurdu oluşu kesinleşmiştir.
- E) Anadolu Selçukluları'nda merkezi yönetim, bu savaş sonunda sağlanmıştır.

9. Moğol istilasından kaçarak Anadolu'ya gelen Türkmenleri, Alaeddin Keykubat Bizans sınırlarına yerleştirerek "uç beylik" kurmalarına izin vermiştir.

Bu oluşumun sonuçları arasında, aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Anadolu'da yeni Türk devletlerinin doğması
- B) Anadolu Selçuklu Devleti'nin yıkılması
- C) Moğol istilasının batıda etkili olamaması
- D) Bizans ile mücadelede başarılı olunması
- E) Anadolu'nun batı bölgelerinin Türkleştirilmesi

10. Anadolu Selçuklu Devleti'nin dağılması ve Moğol egemenliğinin de giderek zayıflaması, Anadolu'da birçok Türk beyliğinin bağımsızlığını ilân etmesi sonucunu meydana getirmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi, bu beyliklerden biridir?

- A) Mengücekoğulları
- B) Saltukoğulları
- C) İldenizoğulları
- D) Artukoğulları
- E) Karamanoğulları

11. Anadoludaki eserler incelendiğinde; Büyük Selçuklu ve Osmanlı devletlerine göre, Anadolu Selçuklu Devleti devrinde meydana getirilen eserlerin daha fazla olduğu görülür.

Bu durumun nedeni, aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Anadolu Selçuklu Devleti'nin egemenlik alanıyla
- B) Anadolu Selçuklu sultanlarının daha iyiliksever olmalarıyla
- C) Anadolu Selçuklu Devleti'nin daha zengin olmasıyla
- D) Anadolu Selçuklu Devleti'nin İslâmi kimliğiyle
- E) Anadolu Selçuklu eserlerinin daha dayanıklı maddelerden yapılmasıyla

12. Anadolu Selçuklu Devleti "Divan-ı Saltanat" da alınan kararlara göre yönetilirdi.

Aşağıdakilerden hangisi, devletin gelir ve giderinden sorumlu divan üyesidir?

- A) Vezir
- B) Müstevfi
- C) Subaşı
- D) Pervaneci
- E) Turacı

13. Harizmşahlar, Anadolu Selçukluları ile Moğollar arasında tampon bir devlet konumundaydı. Yassıçemen Savaşı, Harizmşahlar Devleti'nin yıkılmasına neden oldu.

Yukarıda verilen bilgiye göre, Yassıçemen Savaşı hakkında, aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi doğrudur?

- A) Anadolu Türk birliğinin kurulmasını sağlamıştır.
- B) Anadolu'nun Türk yurdu olmasını sağlamıştır.
- C) Anadolu Selçuklu Devleti, en parlak dönemini yaşamıştır.
- D) Anadolu, Moğol istilasına açık hale gelmiştir.
- E) Anadolu'da uç beylikler kurulmuştur.

14. Anadolu Selçuklu Devleti için en önemli gelir kaynağı ticaretti. Sultanlar ticareti geliştirebilmek için çeşitli önlemler almışlardı.

Aşağıdakilerden hangisinin gerçekleştirilmesi, bu doğrultuda alınan önlemlerden biri değildir?

- A) Tüccarların uğrayabileceği zararların devlet tarafından karşılanması
- B) Kervansarayların yaygınlaştırılması
- C) Meliklerin, vilayetlerin yönetimiyle görevlendirilmesi
- D) Karadeniz ve Akdeniz limanlarının fethi
- E) Yabancı tüccarlara düşük oranlı gümrük uygulanması

15. Anadolu Selçuklu Devleti'nde toprak genellikle devlete ait olup, bu tür arazilere "İkta" denilirdi.

Aşağıdakilerden hangisi, "İkta" sisteminin öngördüğü yararlardan biri değildir?

- A) Çiftçi aileleri toprak sahibi yapmak
- B) Üretimin devamlılığını sağlamak
- C) Tımarlı sipahilerinin yetişmesini sağlamak
- D) Boş arazileri değerlendirmek
- E) Eğitim ve öğretimin kalitesini arttırmak

TÜRKİYE TARİHİ - C

18

1. Malazgirt Zaferi'nden sonra Sultan Alpaslan ve yerine geçen Melikşah zamanında Anadolu'da Türkmen beyliklerinin kurulmasına izin verilmiştir. Bu beylikler daha sonra Anadolu Selçukluları tarafından ortadan kaldırılmış ve yerlerine valiler atanmıştır.

Anadolu politikalarında görülen bu değişiklikle ulaşmak istenen amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Taht kavgalarını önlemek
B) Beylerden daha önemli görevlerde yararlanmak
C) Merkezi yönetimi güçlendirmek
D) Beyler arasında anlaşmazlık çıkmasını önlemek
E) Yönetimde yetenekli kişilere görev vermek

2. Anadolu Selçuklu Devleti'nin ilk devirlerinde okunan hutbe-lerde, önce Abbasi Halifesi'nin, daha sonra da Büyük Selçuklu Sultanının adı geçerdi.

Bu durum Anadolu Selçuklu Devleti ile ilgili olarak,

- I. bağımsız bir devlet olduğu,
II. Büyük Selçuklu Sultanlığı'na bağlı olduğu,
III. Abbasi Halifesi'nin dinsel büyük tanığı

yargılarından hangilerinin bir göstergesidir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

3. Baba İshak ayaklanması Anadolu Selçukluları tarafından güçlükle bastırılabilmiştir.

Bu durum devletin eski gücünü koruyamadığının bir göstergesi olarak,

- I. Haçlı Seferlerinin başlaması,
II. Moğolların Anadolu'ya saldırması,
III. Türkmen beyliklerinin bağımsızlıklarını ilan etmesi

gelişmelerinden hangilerine yol açmıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

4. Anadolu Selçuklu Sultanları, Anadolu'ya göç eden Türkmen boylarına Bizans sınırındaki toprakları "Uçbeylik" olarak verirdi.

İzlenen bu politikayla,

- I. Türkmenlerin askeri gücünden yararlanmak,
II. Anadolu'nun Türkleştirilmesini hızlandırmak,
III. sınır güvenliğini sağlamak

amaçlarından hangilerine ulaşılması planlanmıştır?

- A) Yalnız III
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

5. 1243 Köseadağ Savaşı yenilgi ile sonuçlanınca giderek artan Moğol baskısından kaçan Türkmen boyları Batı Anadolu sınırlarına yığıldılar. XIII. yüzyılın sonlarına doğru Moğol etkisi azalmaya başlayınca, sınırlarda ortaya çıkan uçbeylikler teker teker bağımsızlıklarını ilan ettiler.

Yukarıda verilen bilgilere dayanarak,

- I. Köseadağ yenilgisiyle Türk siyasal birliğinin bozulduğu,
II. Moğol istilasının Anadolu'nun sosyal yapısını etkilediği,
III. Köseadağ yenilgisinin müslümanlar üzerinde Bizans baskısına yol açtığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

6. Anadolu Selçukluları zamanında, Anadolu komşu ülkelerle kıyaslandığında ticaretin en fazla geliştiği bir ülke olarak tanınır.

Bu sonucun alınmasında,

- I. Haçlı Seferlerinin başlaması,
II. ulaşım güvenliğinin sağlanması,
III. gümrük vergilerinin azaltılması

uygulamalarından hangilerinin etkili olduğu savunulamaz?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

7. Anadolu Selçuklu Sultanlarından,
- Gıyaseddin Keyhüsrev Antalya'yı,
 - İzzeddin Keykavus Sinop'u,
 - Alaaddin Keykubat Alanya'yı ele geçirmiştir.
- Sultanların bu uygulamalarının,**
- I. deniz ticaretinde söz sahibi olmak,
 - II. deniz kolonileşimini geliştirmek,
 - III. ülke savunmasını güçlendirmek
- amaçlarından hangilerine yönelik olduğu söylenebilir?**
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
8. Anadolu'ya giren I. Haçlılarla karşılaşan I. Kılıçaslan, devlet merkezini İznik'ten Konya'ya taşıyıp Haçlılar ile çete savaşlarına başladı. Haçlılar büyük kayıplara uğramalarına rağmen Kudüs'ü ele geçirerek bir Haçlı Latin devleti kurdular.
- Verilen bilgiye göre,**
- I. Haçlılar Batı Anadolu topraklarını kaybetmişlerdir.
 - II. Selçuklular Haçlıları durduramamışlardır.
 - III. Hristiyanlar kutsal amaçlarına ulaşmışlardır.
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
9. Anadolu'nun fethi için görevlendirilen beylerden birisi olan Çaka Bey İzmir'i ele geçirerek tarihin bilinen ilk Türk dönmesini inşa ettirmiştir. İstanbul'u almayı planlayan Çaka Bey Bizans entrikaları sonucu Anadolu Selçuklu Sultanı I. Kılıçaslan tarafından zehirlenmiştir.
- Yukarıda verilen bilgiye göre,**
- I. Tarihin bilinen ilk denizcisi Çaka Bey'dir.
 - II. Bizans, varlığını rakiplerini birbirine düşürerek sürdürmüştür.
 - III. I. Kılıçaslan Bizans'ın koruyuculuğunu üstlenmiştir.
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III
10. Anadolu Selçuklu Devleti'nin kuruluş aşamasında, Anadolu'nun Türkleşmesi ve İslamlaşması devletin temel politikası idi.
- I. Fethedilen topraklara Türkmenlerin yerleştirilmesi,
 - II. Adaletli ve hoşgörülü bir yönetim uygulanması,
 - III. Avrupalı tüccarlardan alınan gümrük vergisinin azaltılması
- uygulamalarından hangileri belirtilen amaca yönelik değildir?**
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. Anadolu Selçuklu Sultanları ve devlet adamları ticaret yolları üzerine kervansaraylar yaptırarak tüccarların can ve mal güvenliğini sağlamışlardır. Diğer yandan Sinop, Alanya ve Antalya gibi limanlarda Avrupalı tüccarlara indirimli gümrük tarifesi uygulamışlardır. Alınan önlemlerin ticareti canlandırmasıyla devletin ekonomik ve siyasal gücü de artmıştır.

Yukarıda verilen bilgilere dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Anadolu halkının refah seviyesi yükselmiştir.
- B) Ticaretin gelişmesi için Avrupa'da fetihlere girilmiştir.
- C) Ticaretin gelişmesi devleti siyasal yönden güçlü kılmıştır.
- D) Anadolu Selçuklu ülkesinde ticaret güvence altına alınmıştır.
- E) Anadolu Selçuklu Devleti için ticaret büyük önem taşımıştır.

12. Anadolu Selçuklu Devleti zamanında,

- tersanler kurulması,
 - denizci devletler ile anlaşmalar yapılması,
 - Alanya'da bir kale inşa edilmesi
- uygulamaları,
- I. Moğol tehlikesinin yaklaşması,
 - II. ülke sınırlarının denizlere ulaşması,
 - III. ticaretin devlet ekonomisinde önemli yer tutması

durumlarından hangileri ile açıklanamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

13. Anadolu ile Mezopotamya arasında Eski Çağ'da var olan ticaret işlerinin Orta Çağ'da Anadolu Selçukluları döneminde de devam etmesi ve önemini korumasında,

- I. iki bölge arasında ulaşım kolaylıklarının olması,
- II. iki bölgenin üretimlerinin birbirinin gereksinimlerini karşılayacak nitelikte olması,
- III. iki bölge arasında siyasi sorunların bulunması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

14. Anadolu Selçukluları XI. yüzyıl sonlarından XII. yüzyıl sonlarına kadar Bizanslılar ve Haçlılarla savaşlar yapmışlardır.

Bu savaşların,

- I. Anadolu'da üretimin ve vergi gelirinin azalması,
- II. Anadolu'da yerleşim alanlarının boşalması,
- III. Anadolu'dan geçen dünya ticaret yollarının önem kazanması

durumlarının hangilerinde etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

ORTA ASYA VE YAKINDOĞU'DA KURULAN DEVLETLER

1. - Şiîliği benimseyip, soylarının Hz. Fatma'dan geldiğine inandılar.
 - Abbasi halifesini tanımayıp, kendi halifelerini ilan ettiler.
 - Haşhaşiler'i yetiştirerek sünnî âleme büyük zarar verdiler.

Yukarıdaki tanımlanan devlet, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Büveyhiler B) Memlûklar C) İlhanlılar
 D) Fatimîler E) Safevîler

2. **Bâtînîler'in İslâm âlemine verdikleri zararlar gözönüne alınırsa, Fatimî Devleti'ne son veren Eyyûbîler'in İslâmiyet'e en büyük hizmetleri, aşağıdakilerden hangisi olur?**

- A) Kudüs'ü Haçlılar'dan geri almaları
 B) İslâm prensiplerini yeniden egemen kılmaları
 C) Devlet teşkilâtlarında Selçuklular'ı örnek almaları
 D) III. Haçlı seferi karşısında İslâm âlemini başarıyla savunmaları
 E) Önemli eserler yapmaları

3. **Memlûk Devleti'ni diğer Türk-İslâm Devletleri'nden ayıran özellik, aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?**

- A) Dinî yönden Abbasi halifesine bağlılırlar.
 B) Diğer Türk devletleri ile mücadele etmişlerdir.
 C) Hutbede halifenin adından sonra hükümdarlarının adını okutmuşlardır.
 D) Moğollarla savaşmışlardır.
 E) Kendine güvenen her emir başa geçebilmiştir.

4. - Osmanlı Devleti'nin çağdaşıdır.
 - İran ve çevresinde kurulmuştur.
 - Bir Türk devleti olduğu halde Şiîliği benimsemiştir.
 - Anadolu egemenliğini ele geçirmek için Şiîliği propaganda vasıtası olarak kullanmıştır.

Yukarıda tanımlanan devlet, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Akkoyunlular B) Timur Devleti
 C) Harizmşahlar D) Safevîler
 E) Babürlüler

5. Celâlettin Harizmşah uzun zaman Moğollarla mücadele etmiş, daha sonra Anadolu'ya girerek Anadolu Selçukluları ile Yassıçemen Savaşı'nı yapmıştır. Bu savaş, Harizmşahlar Devleti'nin sonunu hazırladığı gibi Anadolu'yu da Moğol istilasına açık hale getirmiştir.

Yukarıda verilen bilgilerden, aşağıdaki hangi sonucu çıkarmak mümkün değildir?

- A) Moğollar zaman içinde İslâm dinini kabul etmişlerdir.
 B) Türk Devletlerinin birbirleriyle mücadelesi, düşmanlarının işine yaramıştır.
 C) Harizmşahlar, Moğollar'ı bir süre durdurabilmiştir.
 D) Moğollar Anadolu'yu istilâ etmişlerdir.
 E) Moğollar Türk âlemine büyük zarar vermişlerdir.

6. Moğol Devleti, Cengiz Han zamanında Orta Asya'nın tamamı ile Çin ve Yakın Doğu'dan Orta Avrupa'ya kadar olan yerlerde egemen hale gelmiştir.

Çok kısa bir zamanda bu kadar hızlı genişlemesi, Moğollar'ın hangi siyasetinin bir sonucudur?

- A) İpek Yolu'na egemen olma arzuları
 B) Ele geçirdiği ülkelerdeki adaletli tutumları
 C) Savaş sonucu yaptıkları kıyımların etkisi
 D) Yıktıkları yerlerde giriştikleri imar faaliyetleri
 E) Ordularının eğitime önem vermeleri

7. **Cengiz'in ölümünden sonra parçalanan Moğol İmparatorluğu'nun parçaları arasında, aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

- A) Kubilay Hanlığı B) Çağatay Hanlığı
 C) Altınorda Hanlığı D) İlhanlı Hanlığı
 E) Kırım Hanlığı

8. **XIII. yüzyılda Orta Asya'dan Anadolu'ya yapılan göçlerin temel nedeni, aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Osmanlı Devleti'nin güçlenmesi
 B) Orta Asya'da kuraklık meydana gelmesi
 C) Türklerin İslâmı kabul etmesi
 D) Salgın hastalıkların çıkması
 E) Moğol istilâsının etkisi

9. Osmanlı Devleti'nin çağdaşı olan ve Hindistan'da İslâm dini ile Türk kültürünün yayılmasında etkisi bulunan devlet, aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Timur Devleti
B) Akkoyunlular
C) Babür Devleti
D) Karakoyunlular
E) Safevî Devleti
10. Türk-Moğol Devleti olarak adlandırılan Cengiz ve Timur devletleri, aşağıda belirtilen hangi özellikleri ile diğer Türk devletlerinden ayrılır?
- A) Devlet yönetim şekilleri ile
B) Ordularının gücü ve savaşçılığı ile
C) Cihan hakimiyeti anlayışı ile
D) Ticarete verdikleri önem ile
E) Savaşıkları ülke halklarına karşı tutumları ile
11. Timur Devleti zamanında, ilim ve kültüre büyük önem verilmiştir.
- Aşağıda adları yazılı bilginlerden hangisi, Timur Devleti'nde yetiştiği halde daha sonra Osmanlı sarayında hizmet vermiştir?
- A) Residüddin
B) Ali Kuşçu
C) İbn-i Sina
D) Molla Gürani
E) Yusuf Has Hacıp
12. Türk mimarisinin tipik örneklerinden olan Tac Mahal, aşağıdaki adları verilen hükümdarlardan hangisi tarafından yaptırılmıştır?
- A) Şah Cihan
B) Babür Şah
C) Timur
D) Ekber Şah
E) Hülagu
13. Osmanlı Devleti'ni yenerek, bu devletin Fetret Devri'ne girmesine, aşağıdakilerden hangisi neden olmuştur?
- A) İlhanlılar
B) Cengiz İmparatorluğu
C) Timur Devleti
D) Harizmşahlar
E) Akkoyunlular
14. Dünyanın en geniş egemenlik alanına sahip olan Moğollar'ı durdurmayı başaran devlet, aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Selçuklular
B) Abbasiler
C) Harizmşahlar
D) Memlûklar
E) Osmanlılar
15. Aşağıdakilerden hangisi, Moğol istilasının Türk ve İslâm âleminde meydana getirdiği sonuçlardan biri değildir?
- A) Abbasi Devleti sona ermiştir.
B) İslâm Medeniyetine ait eserler tahrip edilmiştir.
C) Anadolu Türk birliği bozulmuştur.
D) Anadolu büyük ölçüde maddî zarar görmüştür.
E) Anadolu'daki bilginler başka ülkelere göç etmiştir.
16. Tıpkı Cengiz gibi Timur da, Türk âlemine büyük zararlar vermiştir.
- Timur'un hangi Türk Devleti'ni yıkması, Ruslar'ın gelişmesine ve daha sonra bütün Türk âlemine zararının dokunmasına yol açmıştır?
- A) Osmanlı Devleti
B) Karakoyunlular
C) Celâyir Hükûmeti
D) Altınorda Devleti
E) Akkoyunlu Devleti
17. XVI. yüzyılda Kırım'ın her yanı saray, cami, türbe, medrese, kervansaray gibi eserlerle donatılmıştı. Kırım eserlerinde Selçuklu ve Osmanlı etkileri görülmekteydi.
- Yukarıda verilen bilgilere göre, aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşamaz?
- A) Kırım mimarisi, Osmanlı mimarisini geçmiştir.
B) Kırım sanatında diğer Türk devletleri etkili olmuştur.
C) Kırım halkının çoğunluğu müslümandır.
D) Kırım'da ticaret önemli bir geçim kaynağıdır.
E) Kırım'da eğitim ve öğretime önem verilmiştir.
18. Safevî Devleti; Erdebil'deki Safevî dergâhının dinsel telkinleri sonucu Maraş, Elbistan, Malatya yörelerinden Tekeliler, Anadolu'nun çeşitli yörelerinden Çepniler, Turgutlular gibi pek çok boy ve oymak tarafından kurulmuştur.
- Yukarıda verilen bilgiler doğrultusunda, aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşılabilir?
- A) Safevî Devleti, pek çok ırk ve inanç sistemlerinden meydana gelmiştir.
B) Osmanlı ve Safevî devletleri arasındaki mücadelenin nedeni dinseldir.
C) Safevî Devleti, Türklerin kurduğu bir devlettir.
D) Safevî Devleti, cumhuriyetle yönetilen bir devlettir.
E) Safevî Devleti, egemenlik alanı açısından çağının en güçlü devletidir.

ÖSS TESTLERİ CEVAP ANAHTARI

İNKILAP TARİHİ

Tst No	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	E	A	E	C	B	A	D	E	B	C	E	B	A	C	D	C	A			
2	E	B	C	A	E	D	E	C	C	A	E	B	C	A	C	E	A			
3	D	C	E	C	A	D	D	E	B	C	A	C	B	A	C	E	B	D	A	D
4	D	A	B	E	C	E	D	B	A	E	C	B	A	D						
5	A	B	E	D	C	E	E	B	A	D	C	C	B	A						

Tst No	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
6	D	E	C	B	E	C	B	D	C	A	D	B	E	A	E	B				
7	D	E	A	B	C	E	B	A	E	A	E	A	D	C	A					
8	D	B	B	A	C	D	E	A	E	D	C	C	B	A						
9	E	D	C	B	E	B	A	B	D	A	E	B	C	A	D	B	C	E		
10	C	B	C	D	B	D	E	A	C	B	D	A	E	B						

Tst No	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
11	B	D	C	B	E	B	C	D	A	B	C	A	E	D	C					
12	A	B	C	E	B	A	D	E	A	E	B	C	D	C						
13	D	A	C	D	A	D	E	C	B	D	E	B	C	A	B	D				
14	E	C	B	A	C	E	A	D	C	E	A	D	B	C	B	C				
15	D	C	D	A	E	E	D	B	A	B	C	C	E	A						

Tst No	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
16	D	E	B	B	A	D	B	C	D	A	C	A	E	C	E	B	E	C		
17	E	B	C	E	B	A	C	E	A	D	B	A	C	E	B	D	C			
18	E	A	C	E	D	B	D	B	C	A	D	A	B	C						
19	C	B	E	D	A	B	E	E	A	E	C	B	D	C	A	E	B			
20	D	B	A	E	A	C	C	B	D	E	D	E	C	A	B					

Tst No	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	D	E	D	E	C	A	B	D	B	C	E	A	D	C	B	C	B	A		
22	C	A	B	B	A	D	D	E	C	B	A	C	B	D	E					
23	B	A	C	B	D	C	D	A	E	C	A	B	C	E	D	A	E	D	B	
24	C	D	A	E	D	E	B	A	C	B	E	D	A	C	D	E	A			
25	E	C	D	E	A	B	C	D	C	B	D	E	B	A	C					

ÖSS TESTLERİ CEVAP ANAHTARI

TARİH

Tst No	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	D	E	A	B	D	C	B	E	E	B	D	B	C	D	E	D	A	D	E	E
2	B	E	D	A	D	C	C	E	B	A	B	D	C	A	E	B	D	C		
3	B	E	C	D	B	A	D	E	E	A	D	C	B	A						
4	C	D	E	A	B	C	E	C	A	B	A	D	C	B	D	E	D	E	B	
5	D	C	E	D	B	D	A	A	C	D	E	C	B	D	E	B				

Tst No	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
6	E	A	B	C	D	A	E	C	B	D	E	B	C							
7	C	E	C	D	A	E	B	B	A	C	D	C	B	C	E	B	A	A	C	E
8	A	B	E	B	E	B	B	D	E	C	E	B	C	D	C					
9	C	D	B	E	E	A	C	A	D	B	A	C	A	B						
10	D	E	B	C	A	E	B	C	B	D	E	E	B	B	C	D	A	B	E	

Tst No	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
11	E	C	B	D	A	B	A	C	E	D	A	E	B	E						
12	E	C	B	A	E	B	D	B	A	C	A	C	D	E						
13	A	D	D	C	C	E	B	B	D	C	E	A	D	B	A	B	B	A	E	
14	B	C	E	C	A	E	A	D	A	B	B	C	D	C	D	E				
15	B	D	A	D	B	E	C	A	C	A	B	D	E	E						

Tst No	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
16	C	B	E	D	A	C	B	C	D	E	B	E	C	B	D	E	C	D		
17	D	E	C	D	D	C	A	D	B	E	A	B	D	C	E					
18	C	E	B	E	D	A	D	A	B	C	B	A	C	D						
19	D	B	E	D	A	C	E	E	C	E	B	A	C	D	E	D	A	C		
20	B	C	A	D	B	C	E	D	C	A	B	C	E	A	D	E	B	A	C	

Tst No	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	D	C	C	B	E	A	B	C	D	A	B	E	A	D	C	B				
22	C	B	E	D	E	C	D	C	B	A	D	A	E	B						
23	D	B	C	B	E	D	A	D	D	B	C	C	B	D	E	E	B	E	C	
24	D	C	E	D	A	A	E	B	E	D	D	E	D	B	B					
25	C	A	B	B	E	B	C	D	E	A	C	D	D	E	A					

Tst No	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
26	E	D	A	D	D	B	C	A	E	D	B	A	B	C	D	B	A	A	E	
27	E	C	E	C	D	A	B	E	E	B	D	C	B	A	C	E				
28	A	B	D	E	A	D	E	B	C	B	D	D	D							
29	E	B	C	B	C	D	E	A	C	A	D	C	A	B	E	C	B	D	C	
30	D	C	B	E	E	B	C	A	B	D	A	D	A	B	D	C				

Tst No	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
31	D	C	E	A	E	D	B	E	C	B	A	B	D	C						
32	C	A	C	D	B	A	C	A	B	D	B	E	A	C	A	E				
33	E	D	B	A	C	B	A	E	C	D	A	D	B	A						
34	D	B	E	A	B	D	A	C	C	A	D	E	E	B						
35	D	C	B	A	E	B	C	D	E	A	D	B	E	C	A	E	C	A	D	

Tst No	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
36	C	B	D	E	A	A	C	B	B	D	A	C	D							
37	A	B	A	B	D	E	E	C	B	C	D	A	C	E						
38	D	B	E	C	A	B	A	C	B	D	E	C	D	E	D	C	B	C		
39	D	C	B	E	A	A	B	D	B	C	C	E	D	C	D					
40	A	E	C	D	C	E	E	D	A	D	C	A	E	B						
41	C	A	B	A	E	A	C	A	C	E	D	C	B	D	E	D				